

МЕТА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Ікона «Львівська Богородиця»: дивовижна історія, сповнена таємниць

У наш час, на жаль, мало хто знає про Діву Марію, яка прославилася у чудотворній іконі Львівської Богородиці і є великою Помічницею понад півтисячоліття. Це – одна з найдавніших збережених ікон «Богоматір з дитям», яка була написана у Львові. Зберігається унікальна ікона у Львівській галереї мистецтв ім. Б.Возницького. Її «скромність» пов'язана зі складною та водночас дивовижною історією.

Перші письмові згадки про чудотворну Ікону Львівської Богородиці опираються на найстаріший запис на звороті ікони, який свідчить, що її освячення відбулося у 1534 році в Латинському катедральному соборі у Львові. Дві інші дати, зазначені на іконі, підтверджують, що її відновлювали спочатку у 1586 році, а потім – у 1671 році. Примітно, що частина науковців твердить про підстави вважати її найстарішою іконою, створеною у Львові, приписуючи її до творів XIV ст.

Справді, мандруючи сторінками історії цієї ікони, можемо зустріти різні думки і дослідження. Цю історію частково можна простежити з написів, які збереглися на іконі. До прикладу, перша дата, згадана на звороті ікони, вказує на те, що освячення було після найбільшої пожежі у Львові 1527 року. Тоді все, що було в межах стін міста, опинилося у полум'ї. І оскільки інтер'єр Латинського собору був знищений пожежею, виникла потреба його відновити.

Очевидно, «Львівська Богородиця» уже на той час була у великій пошані. Цілком можливо, що ікона вважалася чудотворною, адже її перемістили з парафіяльного храму до римокатолицького катедрального собору і встановили на почесному місці, де вона пробула кілька десятиліть років.

По завершенні Тридентійського собору (1545-1563) усі католицькі священики по-стали перед необхідністю заміни ікон, написаних іконописцями не латинської традиції. Саме в той час гине багато ікон, намальованих за східною традицією. Але ікону Львівської Богородиці, – знову ж таки, вочевидь, з огляду на її чудотворні властивості, – ця чаша минула: її передають львівським вірменам. Вони ж, тяжіючи до західноєвропейського письма, перемальовують її, надаючи Богородиці вірменських етнічних рис обличчя. Мабуть, тому вчені дійшли висновку, дослідивши старовинну ікону, що вона поєднує у собі східні і західні елементи, і назвали її «візантинізуючою Мадонною».

У процесі дослідження ікони було встановлено, що у 1869 році Львівська Богородиця знаходиться у каплиці палацу Вірменських архієпископів.

Вперше предметом зацікавленості громадськості та наукових досліджень ікона стала у контексті формування виставки вірменських пам'яток у Львові 1932 року. У той час (30-ті роки ХХ ст.) польський професор Гембарович багато пише про Львівську ікону Богородиці, яка зберігалася у Вірменському соборі аж до часів Другої світової війни, по завершенні якої ікона зникла.

У чудесний спосіб сталося віднайдення ікони у червні 1984 року, про який розповідав директор Львівської галереї мистецтв, Герой України Борис Возницький: «Я шукав її двадцять років, відколи про неї довідався. Річ у тому, що

після війни вона зникла (зрештою, як і унікальне рукописне вірменське Євангеліє XV ст.). Жодні пошуки ні у Львові, ні серед вірменів, які емігрували до Польщі у другій половині 40-х років, результатів не давали. Було схоже, що цієї ікони Львів більше ніколи не побачить. І як же я здивувався, коли у 1984 році до мене, за рекомендацією Володимира Вуйчика, завітав професор нашого університету Андрій Отко і сказав, що має стару вірменську ікону, яку хотів би передати до музею. За його словами, ікону, на прохання вірменського єпископа, переховувала вчителька школи вірменок-бenedиктинок пані Станкевич, яка перед смертю передала її своїй учениці Софії Блонській, матері Андрія Отка. Яким же було наше здивування, коли, взявшись за реставрацію ікони, ми раптом виявили, що під нею є добре збережене зображення XIV ст.»

Після відновлення і реставраційних робіт чудотворна ікона Львівської Богородиці була поміщена для почитання вірними у найдревнішому львівському храмі – св. Івана Христителя (вул. Ужгородська, 1), а згодом передана на збереження до каплиці Палацу Потоцьких у Львові.

Цікаво й інше: за словами Бориса Возницького, «Львівська Богородиця» є сучасницею ще двох відомих у світі ікон такого типу. Одна з них – чудотворна – вивезена з Белза (Львівщина) до Ченстохови і є найціннішою іконою в Польщі. Іншу вивезли домініканці зі Львова, з мурів Домініканського собору (Львів, пл. Музейна, 1), 1946 року до Гданська.

Історія виникнення унікальної пам'ятки може бути пов'язана як із пізньовізантійською традицією ісихастського іконописання (йдеться про образ на темному тлі), що була характерною для східної церковної культури XIV-XV ст., так і з формуванням ранньомодерної львівської іко-

нописної традиції, ортодоксальна основа якої давала широкі можливості для відображення духовного пошуку в фарбах, утім, і з запозиченнями із Заходу. Темне тло образу Пресвятої Богородиці Львівської відтінило глибину істини пізнання божественного шляху спасіння, вказаного вірним Жертвою Богочоловіка Христа та її святим Материнством. Як позбавлення всякого помислу та образу мало бути запорукою ісихії в «Ісусовій молитві» ченців, що присвячували життя духовному подвигу, так пізнання Світла Істини мало бути відкритим для вірних на тлі темного «світла», як називали у давнину тло ікони.

Упродовж багатьох століть це Світло Істини та Божественної Любові променіло зі святих ликів Пресвятої Богородиці з Дитям, перед якими схилялися у молитві львів'яни, обтяжені турботами та скорботою, засмучені духовною чи тілесною слабкістю. І упродовж століть Пресвята Богородиця-Мати вислуховує прохання та молитви, милістю Божественного Сина даруючи людям зцілення від земних скорбот. Відомі численні випадки, коли за молитвою перед Львівською іконою Пресвятої Богородиці видужували онкологічно хворі, роз'язувалися сімейні труднощі, відбувалися зцілення від безпліддя.

Сьогодні до святого образу молитовно прибігають вірні багатьох Українських Церков. Греко-католики, римо-католики, православні звертаються перед іконою до Пресвятої Богородиці, котра навіть із музейної каплиці дарує милосердя зцілення усім, хто до неї приходить.

У лютому 2015 року Преосвященний владика Венедикт, тодішній єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ, освятив відреставровану каплицю в музеї Палацу Потоцьких, де міститься ікона. Відтак було відновлене молитовне почитання Богородиці, що прославилася у Львівській чудотворній іконі, за служінням священиків Львівської архієпархії УГКЦ.

Цього року у жовтні відбулося релігійне торжество вшанування чудотворної ікони, яке розпочалося із релігійно-наукової конференції «Таємниця ікони Львівської Богородиці» у стінах конференц-залу Львівської духовної семінарії Святого Духа. Продовження торжеств відбулося у празник Покрову Пресвятої Богородиці в Архикатедральному соборі св. Юра, де по завершенні Божественної Літургії Митрополит Львівський Кир Ігор благословив копію ікони Львівської Богородиці. Саме ця ікона очолила загальноміську вервищу вулицями Львова. Молитовний супровід ікони Львівської Богородиці був завершений у храмі свв. Ольги і Єлизавети, де ікона залишена для молитовного почитання львів'янам та гостям міста Лева.

Підготовлено
редакцією газети «Мета»

• ЖОВТЕНЬ •
2017 РОКУ БОЖОГО
• ЧИСЛО •
136 / 8

ВЛАДИКА ВОЛОДИМИР ЗВЕРШИВ ПАСТИРСЬКИЙ ВІЗИТ ДО С. ПЕЧЕНІЯ

24 вересня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав із пастирським візитом парафію Різдва Пресвятої Богородиці у с. Печенія Глинянського протопресвітерату. Тут архиєрей очолив Божественну Літургію, після чого звершив Чин освячення води, та, окропивши вірних, уділив їм архиєрейське благословення.

ІЄРЕЙСЬКЕ РУКОПОЛОЖЕННЯ СТУДЕНТСЬКОГО КАПЕЛАНА

14 вересня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, звершив Архиєрейську Божественну Літургію у Студентському храмі блаженного священномученика Олексія Зарицького (м. Львів, вул. Лукаша, 3а). У часі богослуження архиєрей уділив ієрейське рукоположення дякону Ігорю Хомічаку, працівнику Центру студентського капеланства Львівської архієпархії УГКЦ.

ЗУСТРІЧ ІНСТИТУТУ ПОСТІЙНОЇ ФОРМАЦІЇ ДУХОВЕНСТВА

13 вересня в приміщенні Львівської духовної семінарії Святого Духа відбулася перша у новому навчальному році зустріч Інституту постійної формації духовенства Львівської архієпархії УГКЦ. Тема зустрічі – «Сповідати сьогодні». Учасники Інституту мали нагоду зустрітися з професором Альфонсо В. Амаранте, ЧНІ, із Папської академії «Альфонсіана». Обговорювали питання сповіді, автентичного значення гріха та служіння відпущення гріхів, роль сповідника у духовному поступі каяника та значення і вагу покаяння.

У своїй доповіді о. Альфонсо заторкнув проблему основи гріха і його суспільної природи, тобто поширення з індивідуальності на спільноту, а також і розуміння понять покаяння та прощення для повнішого прийняття процесу сповіді як оздоровлення. Покаяння як визволення від гріха подібне до сходження сходами, бо приходить поступово, і саме тут найважливішу роль відіграє постать сповідника як «свідка Божої ніжності» – тобто віддзеркалення обличчя люблячого Батька, що приймає грішника, і саме тому сповідник повинен допомогти пенітентові подолати страх відкритися Богові, присутньому у постаті людини, обійняти душею каяника, щоби він міг відчутти Божу любов і прощення.

УКРАЇНСЬКІ ПАЛОМНИКИ ВІДВІДАЛИ ФАТІМУ

Семінаристи Львівської духовної семінарії Святого Духа разом із ректором о. Ігорем Бойком взяли участь у святкуванні 100-ліття об'явленя Пресвятої Богородиці у Фатімі (Португалія). 13 вересня українські паломники молилися разом із представниками благодійної організації «Церква в потребі», президент якої кардинал Мауро П'яченца очолив Божественну Літургію. Кадиначів співслужило і духовенство УГКЦ. А 14 вересня семінарійний хор під керівництвом регента Молодіжного хору Архикатедрального собору святого Юра та хору ЛДС СД Наталії Капітан супроводжував співом Божественну Літургію.

З'ЯВИЛАСЯ НАГОДА ПОБАЧИТИ ЧАСТИНУ ВІДРЕСТАВРОВАНИХ ФРЕСОК ГАРНІЗОННОГО ХРАМУ

У жовтні 2017 року львів'яни зможуть побачити частину відреставрованих фресок Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла, УГКЦ (м. Львів, вул. Театральна, 11).

Цей храм відомий у Львові як костел отців-єзуїтів (1610-1630 рр.), пам'ятка архітектури національного значення (згідно з постановою РМ УРСР № 970 від 24.08.1963 р., охоронний № 338), і потребує реставрації. У радянський період храм використовували як книгосховище Львівської національної бібліотеки імені В. Стефаника НАН України. Старанням військовослужбовців та громади міста Львова храм було відкрито для богослужень 6 грудня 2011 року, з нагоди 20-ї річниці відродження

(Далі – у колонці на 3 стор.)

Інавгурація нового навчального року у Львівській духовній семінарії Святого Духа

24 вересня у Львівській духовній семінарії Святого Духа (м. Львів, вул. Хуторівка, 35) відбулась інавгурація нового навчального року.

Розпочались святкування Архиєрейською Божественною Літургією, яку очолив Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський. Перед початком Літургії владика Ігор освятив підряски для семінаристів другого курсу. У своїй проповіді архиєрей привітав семінарійну спільноту, отців-настоятелів і братів-семінаристів із початком нового навчального року та закликав використати цей рік на побільшення Божої слави.

По завершенні Літургії гостей було запрошено на почастинок, а опісля в семінарійному конфе-

21 вересня, у свято Різдва Пресвятої Богородиці, відбулися заходи з відзначення 20-ї річниці від дня відкриття художньо-меморіальної таблиці на честь Блаженнішого Патріарха Йосифа (Сліпого), яка була встановлена у 1997 році на фасаді колишньої Богословської академії у Львові (вул. Коперника, 36), організатором і ректором якої був о. Йосиф Сліпий.

Чин панахиди очолив митрофорний протоієрей

Наукові конференції з нагоди 400-ліття Василіянського чину святого Йосафата

14-17 вересня, під час п'яти сесій, які відбувалися в Будинку вчених у Львові, провідні науковці з України, Білорусі, Канади, Литви, Німеччини, Польщі та США обговорювали головні аспекти генези Василіянського чину, реформу Йосифа Рутського, діяльність священномученика Йосафата Кунцевича, митрополитів василіян XIX-XX ст., служіння василіян у культурній та суспільних сферах.

Нагадаємо, що мінає 400 років з того часу, коли у 1617 році митрополит Йосиф Рутський зібрав перший собор чернецтва та започаткував реформу монастирів київської традиції та об'єднав їх у «Віленську конгрегацію Пресвятої Трійці» Чину святого Василя Великого.

Під час урочистого відкриття організаційний модератор конференції о. Корнелій Яремак побажав, щоб ця конференція стала доброю нагодою для подальшої праці у Василіянському чині та в житті суспільства й Церкви.

З побажаннями і привітаннями до усіх присутніх звернувся Глава УГКЦ Блаженніший Святослав (Шевчук). У своїх словах Блаженніший зацентрував увагу на події 400-літньої давнини і звернув увагу на глобальний вимір УГКЦ, адже «УГКЦ не є Церквою Галичини». Згадуючи про вклад і реформу митрополита Йосифа Рутського, Блаженніший Святослав наголосив: «Не можна говорити про оновлення Церкви без оновлення монашества». На завершення Глава УГКЦ подякував доповідачам і всім учасникам конференції, промовивши: «Бажаю вам глибокого пере-

ренц-залі відбулось представлення звіту за час проведених літніх вакацій. Кожен курс підготував мультимедійні презентації, що яскраво проілюстрували різноманітну працю наших братів протягом літа.

Джерело: Медіа-центр ЛДС

Відзначення 20-ї річниці відкриття художньо-меморіальної таблиці на честь Патріарха Йосифа

Роман Кравчик, адміністратор Архикатедрального собору святого Юра, у співслужінні о. д-ра Ігоря Бойка, ректора Львівської духовної семінарії Святого Духа, та ієрм. Віталія Дудкевича, ЧСВВ.

Сама меморіальна таблиця була виготовлена і встановлена за ініціативою і старанням Львівського обласного товариства політичних в'язнів і репресованих. Ініціатива громадськості отримала благословення Блаженнішого Патріарха Мирослава Івана (Любачівського). Над образом Патріарха Йосифа працювали скульптор Юліан Савко та архітектор Іван Тимчишин.

За матеріалами сайту Архикатедрального собору св. Юра

життя і віднайдення коріння нашої власної творчості».

Отець Корнелій Яремак зачитав вітального листа від голови Верховної Ради України Андрія Парубія, в якому високопосадовець побажав ченцям-василіанам успіхів і наснаги, навчаючись у своїх попередників. Телеграма-вітання надійшла і від міністра культури України Євгена Нищука.

Щирі вітання висловив протоархимандрит Василіянського чину св. Йосафата о. Генезій Віомар. Він зосередився на діяльності ченців та викликах, які стоять перед Чиним, особливу увагу звернувши на виклику щодо глибокого й багатогранного інтелектуального вишколу та потреби дати відповідь на сучасні проблеми, виходячи до людей, проповідуючи їм Христову благовість.

До присутніх звернулися також міський голова Львова Андрій Садовий, голова Львівської обласної ради Олег Синютка та депутат Верховної Ради України Володимир Парасюк.

Сам захід відбувся з ініціативи Василіянського чину святого Йосафата у співпраці із Українським католицьким університетом, під патронатом Глави і Отця УГКЦ Блаженнішого Святослава.

Іванна БОБИЛЯК, для «Духовна велич Львова»

26 вересня Пресвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав парафію Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього (м. Львів, вул. Наукова, 32/4) з нагоди храмового празника. Тут він очолив Вечір-

Піша молитовна проща у Лісок Чернилявський

13 вересня відбулася піша проща до відпустового місця Лісок Чернилявський, що на Яворівщині. Розпочалась вона від храму Різдва Пресвятої Богородиці у с. Вербляни. Молитовна хода паломників пролягла через с. Коти, с. Залужжя, м. Яворів. У подорожніх селах прощу зустрічали церковні дзвони та священики з парафіянами, які долучалися до ходи.

Кульмінацією прощі стала Божественна Літургія у відпустовому місці у старенькому дерев'яному храмі Положення пояса Пресвятої Богородиці. По завершенні богослуження прочани мали можливість відвідати каплицю св. Онуфрія, що знаходиться поблизу у лісі. Впродовж прощі усі бажаючі також мали змогу приступити до святої Тайни Покаяння.

За даними організаторів, незважаючи на те, що цим маршрутом піша хода відбувалася вперше, участь у ній взяло 5 священиків та близько 300 мирян. Прочанський шлях до відпустового місця складав близько 15 км.

Вихованці спільноти «Лярш-Ковчег» впорядкували парк імені Івана Павла II

«Сміття важливо збирати, щоб був порядок, щоб було чисто усюди. Але вдома я, на жаль, не прибираю – тато не дозволяє мені, все хоче сам робити. А порядок я люблю. Хто його не любить?» – поділилася емоціями вихованець спільноти «Лярш-Ковчег» Василь.

Вихованці цієї спільноти – дорослі люди, проте вади здоров'я не дозволяють їм старіти душею. У декого з них – ДЦП, синдром Дауна чи розумова неповносправність. Попри те, вони активні, і вирішили поприбирати парк Івана Павла II.

На місці вони розсортовували папір, пластик, харчові відходи, скло. «На перший погляд, чек – папір. Але насправді це термопапір, і він категорично не годиться в макулатуру. А ще він є дуже небезпечний. Туалетний папір – це також папір, але він уже не є продуктом вторинної переробки. Він швидко розкладається в землі, тому його можна викидати до органічного сміття», – провела інструкцію вихованцям координатор зовнішніх зв'язків ГО «Лярш-Ковчег» Наталя Критович.

Сортувати сміття вихованці навчилися у майстерні «Назарет», де збираються щодня. Майстерня знаходиться на Сихові при храмі Різдва Пресвятої Богородиці. А от прибирати парки вихованці спільноти почали ще торік. Прибирали їх раз на місяць, окрім зими.

Із такими працівниками пощастило і Горі-

Святкування храмового празника парафії Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста

ню та Утреню з винесенням хреста, а наступного дня, 27 вересня, у день самого празника, звершив Архиперейську Божественну Літургію, освятив воду та уділив присутнім архиперейське благословення. У день храмового празника парафії Пресвященний владика звершив також офіційне введення отця Михайла Сарабахи в уряд пароха цієї парафії на 5 років.

Саме відпустове місце Лісок Чернилявський знаходиться в Яворівському районі на Львівщині. Цю місцевість Господь наділив мальовничою природою з кришталевим джерелом цілющої води. Церковна традиція стверджує, що в давнину біля джерела з'явилася Богородиця. Свідками цього були пастухи, які побачили на воді, що витікала з джерела, образ Богоматері. Тепер тут – відомий далеко за межами нашої держави паломницький центр.

Повідомив о. Тарас СОБЕШКЕВИЧ

ховому гаю, і парку біля Південного ринку, бо майстерень у «Лярша» – аж п'ять. «Подумали собі, що ми можемо прибирати в лісі. Бо якось вирішили піти на пікнік; прийшли, а тут – гори сміття і не дуже приємно було в тому сидіти. Тож вирішили збирати те сміття і робити щось добре», – пояснює асистентка майстерні «Назарет» Олеся Труш.

А ще в самій майстерні «друзі» – саме так називають вихованців «Лярша» – сортують матеріал із використаних свічок у храмі, що поруч, відділяючи алюміній від парафіну. Пам'ятають також, що й старі батарейки можна здавати у відповідних місцях. «Ну, я у своїх справах ходила в банк і побачила, що там здають батарейки. Вже давно туди ношу і чимало батарейок віддала», – каже вихованка спільноти «Лярш-Ковчег» Оленка.

«Важливо прибирати, бо тоді буде чисто і гарно. Бо як насмітимо, то не є гарно. І ми ж тим дихаємо!» – додає вихованка спільноти «Лярш-Ковчег» Галина.

Якщо ж погода не підведе, то «друзі» вийдуть у парки на прибирання ще й наступного місяця. І до них може долучитися кожен.

За матеріалами: zaxid.net

(Закінчення, початок на 2 сторінці)

Збройних сил України. За ці роки він став місцем не лише молитви, але й соціального служіння. В час російсько-української війни храм активно підтримує українських воїнів, їхні родини, дбає про тих, хто потребує допомоги, гордо проваджає в останню путь вірних синів та доньок України, що віддали своє життя за Батьківщину.

Враховуючи те, що понад 65 років храм використовувався не за призначенням, сьогодні він потребує термінових реставраційних робіт. На сьогодні спільними зусиллями громади храму, окремих меценатів та за грантової підтримки Міністерства культури і національної спадщини Республіки Польща вдалося провести перший етап реставраційних робіт стінопису храму – цінних фресок XVIII століття роботи Франциска та Севаст'яна Екштайнів. Прикро, але за ці роки ми не отримали жодної фінансової підтримки на реставрацію храму від держави Україна, незважаючи на те, що святиню неодноразово відвідували представники влади. Для реставрації фресок залучено найкращих фахівців з України та Польщі (переважно це науковці та реставратори Львівської і Краківської академії мистецтв).

Наступний етап реставраційних робіт розрахований на 2018-2022 роки і обійматиме понад 1000 м² площі стінопису (фресок). За підрахунками експертів, вартість реставраційних робіт 2018-2022 рр. становитиме \$ US 425.000. Ця сума включає вартість реставраційних матеріалів, оплату праці та оренду риштування. За підтримки поодиноких жертводавців уже вдалося зібрати \$ US 160.000, які буде витрачено на встановлення, оренду та обслуговування риштування і частково на виконання реставраційних робіт. Залишається ще зібрати \$ US 265.000, що допоможе успішно завершити проект.

Капеланство.info

БРИФІНГ, ПРИСВЯЧЕНИЙ 400-ЛІТНЬОМУ ЮВІЛЕЮ ЧСВВ

13 вересня в Екуменічній каплиці Львівської міської ради відбулася прес-конференція з приводу святкування 400-літнього ювілею Василянського чину святого Йосафата та проведення Міжнародної наукової конференції «Чин святого Василя Великого: історія, сьогодення, перспективи». У прес-конференції взяли участь: отець Генезій Віомар, ЧСВВ, протоархимандрит (головний настоятель Василянського чину), м. Рим; професор Ігор Скочиляс, проректор з наукової роботи Українського католицького університету, м. Львів; отець Корнилій Яремак, ЧСВВ, місіонер, заступник голови організаційного комітету конференції, м. Львів; отець Пантелеймон Трофімов, ЧСВВ, ректор Василянського інституту філософсько-богословських студій імені Йосифа Веляміна Рутського, Львів-Брюховичі; Іван Альмес, аспірант Українського католицького університету, науковий секретар конференції; професор Алдона Васіляускене, історик, дослідник Василянського чину, автор монографій, дослідник «Литовського статуту» – збірника законів Великого князівства Литовського, написаного кирилицею, Шяуляй, Литва.

Під час брифінгу відбулося обговорення самої конференції, ролі духовної складової у суспільному житті та будівництві здорового суспільства і держави.

«Василянський чин – це не лише релігійна організація. Зрештою, без глибокого внутрішнього навернення людей ми не можемо побудувати здорового суспільства в Україні. Тому одна з цілей цієї конференції – пізнаючи історію та внесок Василянського чину, зробити такий великий внесок у майбутнє», – розповів отець Корнилій Яремак ЧСВВ, місіонер, заступник голови організаційного комітету конференції, модератор зустрічі.

«Ми очікуємо, що після конференції з'являться матеріали та окремі дослідження, а люди, які поїдуть із конференції, будуть нести блага вість. Наприклад, про те, що Почаївська лавра в Україні – це велике надбання Василянського чину. У рамках цієї конференції дуже важливо пояснити молоді, яким великим є значення української культури для нашого майбутнього, зокрема, релігійного. Василянський чин завжди показував західний вектор розвитку української культури всьому світові. Ми повинні подумати, як донести дух конференції до людей на рівні навчальних програм тощо», – зацентрував професор Ігор Скочиляс, проректор з наукової роботи Українського католицького університету.

Джерело: Західне бюро «Живого ТБ» за матеріалами www.velychliv.com

ПАТРІАРША КУРІЯ УГКЦ ОТРИМАЛА НОВОГО АДМІНІСТРАТОРА

Синод Єпископів Української Греко-Католицької Церкви прийняв зречення з уряду адміністратора Патріаршої курії УГКЦ владика Богдана (Дзюраха) і призначив нового адміністратора отця Андрія Максимовича. Про це повідомив Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у присутності працівників Патріаршої курії, які працюють у Києві та Львові. Зі львівською частиною Курії було налагоджено скайп-конференцію.

Слід відзначити, що владика Богдан (Дзюрах), як секретар Синоду Єпископів УГКЦ, залишається у структурі Курії, оскільки Секретаріат Синоду належить до структури Патріаршої курії.

Дякуючи за служіння владикі Богдану, Предстоятель Церкви відзначив, що за більш ніж десять років служіння на посаді адміністратора Патріаршої курії владика її гарно розбудував. «Ми сьогодні маємо львівську і київську частини. Коли мене колись Блаженніший Любомир представляв перед Патріаршою курією, зачитував декрет, то були лише три особи», – розповів Блаженніший Святослав.

«Особисто і від усіх працівників сердечно дякуємо. Широ скажу, що мені шкода відпускати вас із цієї посади. Бо знаю, що ви залишили тут своє серце. Дозвольте вам побажати, щоб Господь Бог вигородив щедро всю вашу працю, усі ті жертви, які ви поклали на вівтар Господній, служачи як адміністратор Патріаршої курії. І нехай вам і далі посилає благодать Духа Святого», – побажав Глава Церкви.

Відтак владика Богдан сказав жартома, що в сьогоднішній події бачить дві новини і дві вони – добрі. «Перша – те, що я передаю свій уряд теплою рукою (як колись про своє зречення з уряду Глави Церкви говорив Блаженніший Любомир. - Авт.). І як показує досвід, це досить непогана практика. Друга річ – Блаженніший Святослав зауважив, що я не віддаляюся від Курії, а залишаюся Куріальним єпископом і Секретарем Синоду», – додав єпископ.

Владика подякував Блаженнішому Святославу і всім працівникам Курії за довіру, співпрацю і людську зичливість, які завжди відчував. Також побажав своєму наступнику успіхів і попросив виявляти йому повну пошану і співпрацю.

Представляючи нового адміністратора Курії отця Андрія Максимовича, Глава Церкви відзначив, що отць Андрій – багатогранна особа. За словами архиєрея, насамперед він – богослов. Закінчив духовну семінарію в Івано-Франківську. Потім поїхав на студії в Рим. Закінчив вищі студії доктором із богослов'я. Відтак був скерований до Папської дипломатичної академії, яку успішно закінчив. Після цього почалася його дипломатична одісея на папській дипломатичній службі: отць був секретарем нунціатури в Африці, у Того. Це франкомовна частина. Отць дуже добре розмовляє французькою. Потім був покликаний до служіння в Апостольській нунціатурі в Брюсселі. Також у дуже особливий момент – у часи Революції гідності отць Андрій виконував обов'язки тимчасово повіреного у справах Ватикану при Європейському Союзі... Після цього його покликали служити в іншу частину світу: отць служив в Апостольській нунціатурі в Кувейті, яка охоплює вісім мусульманських країн Аравійського півострова.

Глава Церкви зауважив, що останні кілька років старався про те, аби Римська апостольська столиця «подарувала нам отця назад». «І Господь Бог це поблагословив. Це для нас усіх велика сила і велике підсилення нашої Церкви», – вважає Блаженніший Святослав.

Насамкінець новий адміністратор Патріаршої курії подякував своєму попереднику за клопітку працю протягом багатьох років, і попросив про молитву, щоб могли належно здійснювати своє нове служіння.

Джерело: Департамент інформації УГКЦ

В УГКЦ – новий склад Постійного Синоду

Синод Єпископів УГКЦ, який проходив у Львові-Брюховичах 3-12 вересня 2017 року, обрав трьох єпископів членами Постійного Синоду УГКЦ. Мандат синодальних отців для служіння в Постійному Синоді на наступні п'ять років отримали владика Борис (Гудзяк), єпарх єпархії святого Володимира для українців-католиків Франції, країн Бенілюксу та Швейцарії, Богдан (Данило), єпарх єпархії святого Йосафата у Пармі (США) і Теодор (Мартинюк), єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської архієпархії.

Відповідно до кан. 115, §2, п.1 Кодексу канонів Східних Церков, Отець і Глава Церкви також іменував членом Постійного Синоду УГКЦ терміном на п'ять років владика Євгена (Поповича), Архієпископа і Митрополита Перемисько-Варшавського. Щодо цього 12 вересня було видано окремий декрет Глави УГКЦ.

Новий склад Постійного Синоду уже провів своє перше засідання. Владика разом з Главою Церкви 13 вересня у Львові зібралися разом, щоб підбити під-

«Я з особливим зворушенням молюся тут з вами і за вас. Великі діла сьогодні Господь Бог чинить перед нашими очима. Напевно, останній раз Митрополит Київський, Глава нашої Церкви, міг молитися зі своїми людьми на цій землі сотні років тому, ще до ліквідації УГКЦ в Російській імперії. Навіть мій великий попередник, праведний Митрополит Андрей Шептицький, не мав такої можливості відслужити Архиєрейську Божественну Літургію тут, на цих землях. Я вже не згадую про роки комуністичного переслідування, де про нашу Церкву не можна було навіть згадувати. А сьогодні це стається: саме нам Господь Бог дав цю благодать і для нас, разом із нами, чинить це чудо, на яке чекали цілі покоління греко-католиків Білорусі», – так сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав 1 жовтня під час проповіді, молячись із парафією святого Йосифа в Мінську.

Разом із Блаженнішим Святославом спільно молилися архимандрит о. Сергій Гаєк, Апостольський візитатор для греко-католиків Білорусі, митрофорний протоієрей Василь Говера, Апостольський делегат для греко-католиків у Казахстані та Середній Азії, священники Білоруської Греко-Католицької Церкви.

«Мені особливо зворушливо й трепетно стояти на цій мінській землі, звідки походить митрополит Михайло Рагоза – митрополит «берестейського єднання», який саме звідси, з монастиря з-під Мінська, був обраний на митрополита Київського. А потім він, як очільник Київської Церкви, відновив єдність Київської митрополії з Римським Апостольським Престолом. Ця земля дихає історією, але найбільше ця земля дихає Святим Духом, Божою присутністю, тією силою, яка ніколи не покидає тих, які про цю силу просять і моляться», – вів далі проповідник.

Блаженніший Святослав додав, що цього дня, за григоріанським календарем, відзначається свято Покрови Пречистої Діви Марії. «Ми, слов'яни, згадуємо цю подію в особливий спосіб. Ця подія відбулася в Константинополі в ті часи, коли це місто переживало момент життя або смерті, бо його оточили вороги. Тоді люди пішли в храм на молитву і побачили у видінні Пречисту Діву Марію, а в її руках – омофор, який є частиною єпископського одягу, що символізує загублену вівцю. Вона, тримаючи цей омофор, покривала свій народ і молилася за нього», – розповів Глава Церкви. «Ми сьогодні на цій Літургії переживаємо те саме. Навіть більше, силою і благодаттю Духа Святого у свято її Покрови ми стаємо учасниками того самого моління, і нам сьогодні відкривається в цьому святі присутня між нами Діва Марія. Це видіння, це свято допомагає нам сьогодні побачити покров Богородиці, розгорнутий над нами сьогодні, зараз, у цьому місці, у цьому маленькому храмі. Вона розпростерла над нами свій омофор і показує сенс і таїнственність Божественної Літургії», – додав він.

За словами проповідника, коли Церква молиться, зокрема, збирається на молитву Божественної Літур-

сумки Синоду Єпископів УГКЦ 2017 року та накреслити плани для подальшої роботи.

Довідка

Постійний Синод – це група єпископів, яка діє від імені Патріаршого Синоду і є дорадчим органом для Глави Церкви. Відповідно до кан. 115, §1 Кодексу канонів Східних Церков, Постійний Синод Української Греко-Католицької Церкви складається з Отця і Глави Церкви та чотирьох єпископів. Одного із єпископів іменує Отець і Глава Церкви, а інших трьох обирає Синод Єпископів на п'ятирічний термін.

Уперше за столітню історію Глава УГКЦ відслужив Архиєрейську Божественну Літургію в столиці Білорусі

гії і святкує Пресвяту Євхаристію, то не просто люди моляться до Бога, але Син Божий, воплочений Бог, як Глава Церкви, молиться із своїм Тілом, у своєму Тілі, за своє Тіло, яким є ми – Божий люд, Його Свята Церква. «Я думаю, що сьогодні присутність єпископа між вами показує, що Главою нашої молитви і Церкви є Він – наш Найвищий Архиєрей Христос Спаситель. Він сьогодні молиться у вас, з вами і за вас. Ми сьогодні бачимо повноту Церкви – небесної і земної, видимої і невидимої. Ми сьогодні відчуваємо, що ми не є покинутими людьми, забутими, маргіналізованими, зневаженими і упокореними. Бо ми зберегли те, що найбільше потрібно, – ми вміємо молитися і ми є разом, разом і з Богом», – продовжив Предстоятель УГКЦ.

«Сьогодні, повірте мені, гадаю, що тим сильним словом до вас, яке я прагну вам привезти з України, є те, що ваша мати – Київська Церква – не забуває своїх дітей. Ваша Церква-мати відчуває материнський обов'язок супроти вас», – звернувся Блаженніший Святослав до вірних.

Він розповів, що цими днями до Мінська приїхали глави католицьких Єпископських конференцій Європи: «Ми три дні зустрічалися з очільниками вашої держави, представниками духовенства. Найбільша тема, про яку ми говорили, це молодь в сучасному світі і те, як Церква сьогодні може послужити молоді й передати їй віру в Бога. Нашим найбільшим завданням є навчити наших дітей, нашу молодь молитися. Бо як людина молиться, так вона і вірить, як вона молиться, так вона і живе. Якщо людина навчиться з Богом спілкуватися в молитві, вона навчиться спілкуватися з людьми. Якщо відкриє таємницю присутності Бога поруч із собою, то зможе відкрити очі й побачити присутню поруч живу людину», – додав він.

Глава Церкви наголосив, що приїхав до Мінська ще й тому, аби разом із вірянами відсвяткувати 380-ту річницю смерті великого подвижника Київської унійної Церкви Йосифа Веляміна Рутського. «Ця земля дала великого мужа, який, можливо, на століття випередив свій час. Бо йому належала ідея примирення Русі з Руссю. І ця ідея, можливо, цими днями сповнилася в Мінську. Бо православний Митрополит Павло запросив нас усіх, католицьких єпископів, до свого храму і свого дому. Про це молився Йосиф Велямін Рутський, бо йому належала ідея єдиного патріархату Унійної Церкви, оновлення монашого життя в Церкві. Завдяки йому ми цього року святкуємо 400-літній ювілей оновлення, відродження монашества Київської Церкви у Василіянському чині», – додав Блаженніший Святослав.

Після завершення Літургії Глава УГКЦ висловив слова вдячності о. Сергію Гаєку за його невтомне багатолітнє служіння для греко-католиків Білорусі. У відповідь о. Сергій подарував Блаженнішому Святославу портрет митрополита Йосифа Веляміна Рутського і просив про молитовну пам'ять за греко-католиків Білорусі.

Встановлено день вшанування ікони Матері Божої «Милосердя двері»

Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав встановив 18 (5) серпня днем щорічного поминання події коронування папськими коронами ікони Матері Божої «Милосердя двері», що знаходиться в храмі Преображення Господнього в місті Ярославі (Польща). Про це мовиться у респітці Високопреосвященному владиці Євгенові (Поповичу), Архiepіскопу і Митрополиту Перемисько-Варшавському.

«Рекомендуємо встановити щорічну архієпархіальну прощу до ікони Ярославської Божої Матері «Милосердя двері», яка знаходиться в храмі Преобра-

ження Господнього м. Ярослав, Польща. Нехай Мати Божа, прославлена в іконі «Милосердя двері», відкриє двері Небесного Царства для кожного, хто в молитві й покорі приступатиме до неї», – мовиться в документі.

У тексті документу пригадується, що акт коронування ікони здійснює Папа або делегований єпископ. 18 серпня 1996 кардинал Ахілле Сільвестрїні, за численної присутності достойників Греко-Католицької та Римо-Католицької Церков і мирян, коронував у Ярославі чудотворну ікону Матері Божої «Милосердя двері». Крони для неї освятив святий Іван Павло II. Протягом Ювілейного року

Божого милосердя, проголошеного в Католицькій Церкві Святішим Отцем Франциском, ярославську ікону «Милосердя двері» вшанували не тільки вірні нашої Церкви, а й католики всього світу.

Створено Чернівецьку єпархію УГКЦ

інтронізації першого правлячого єпископа новоствореної Чернівецької єпархії УГКЦ владики Йосафата (Мошича). Богослужіння очолить Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ. Початок – о 12:00.

Адміністративна довідка

Площа Чернівецької області – 8100 км², кількість населення (станом на 1 грудня 2015 року) становила 909 997 осіб. Адміністративний устрій області: обласний центр – місто Чернівці, у складі області – 11 районів.

Історична довідка
У 1812 році австрійський цесар Йосиф II наказує офіційно утворити греко-католицьке душпастирство у Чернівцях, Сереті і Качиці. У 1814 році Буковина дістає іменованого декана Чернівецького о. Теодора Лаврецького. Перші греко-католицькі священники у Чернівцях відправляли Літургію в римо-католицькому костелі при вівтарі Успіння Пресвятої Богородиці.

31 травня 1820 року освячено наріжний камінь фундаменту під будівництво церкви для греко-католиків Чернівців. 10 червня 1821 року, у день свята Зіслання Святого Духа,

новозбудована церква більшовицької влади Греко-Католицька Церква зазнала нечуваного гоніння та переслідувань. У 1946 році на Буковині було заборонено богослужіння в українських греко-католицьких церквах, священники та громади були змушені перейти в підпілля.

У 1900 році вперше як єпископ Станіславський до Чернівців прибув Андрей Шептицький. В тому часі майбутній митрополит відвідав усі парафії Буковини: Садгору, Вашківці, Кіцмань, Заставну, Путилу, Вижницю, Сторожинець та інші менші громади.

У 1918 році Буковину насильно приєднують до Румунії. До 1930 року громада УГКЦ Буковини існувала, як окрема Апостольська адміністрація на чолі з прелатом Климентієм Злепком, який мав свій осідок у Сереті. У 1930 році, на підставі нового конкордату, було створено Мармароську єпархію з центром у Бая-Маре (Румунія, Трансильванія). До неї передано також понад 20 громад УГКЦ Буковини. На той час на Буковині проживали 18 тисяч українських греко-католиків. У 1940 році кількість греко-католиків Буковини зросла й налічувала вже 28 тисяч.

З приходом у червні 1940 року на Буковину

більшовицької влади Греко-Католицька Церква зазнала нечуваного гоніння та переслідувань. У 1946 році на Буковині було заборонено богослужіння в українських греко-католицьких церквах, священники та громади були змушені перейти в підпілля.

Наприкінці 80-х років розпочалась реабілітація УГКЦ та її вірних в Україні. 8 січня 1990 року чернівецькі греко-католики провели першу легальну відправу біля дверей собору Успіння Пресвятої Богородиці. Собор офіційно було відчинено 6 жовтня 1991 року.

У 1990-х роках чернівецька громада УГКЦ входила до складу Івано-Франківської єпархії УГКЦ. У 1993 році було утворено Коломийсько-Чернівецьку єпархію. Чернівецький собор Успіння Пресвятої Богородиці набуває статусу Прокатедрального собору Коломийсько-Чернівецької єпархії. 17 квітня 2006 року правлячий єпископ Коломийсько-Чернівецької єпархії влади́ка Миколай (Сімкайло) проголосив створення Буковинського вікаріату Коломийсько-Чернівецької єпархії Української Греко-Католицької Церкви.

Владика Йосафат (Мошич)

12 вересня у Ватикані повідомлено про те, що Святіший Отець ознайомлений з рішенням Синоду Єпископів УГКЦ про створення Чернівецької єпархії з осідком в м. Чернівці. Територія нової єпархії буде виокремлена з дотепершньої Коломийсько-Чернівецької єпархії та охоплюватиме Чернівецьку область. Єпархія буде належати до Івано-Франківської митрополії.

Відповідно до приписів церковного права, Синод Єпископів УГКЦ надав свою згоду Отцеві і Главі Церкви на іменування владики Йосафата (Мошича), єпископа-помічника Івано-Франківської архієпархії, першим правлячим єпископом Чернівецької єпархії.

18 листопада в катедральному соборі Успіння Пресвятої Богородиці м. Чернівці відбудеться Архидієцезійська Літургія та Чин

23 вересня відбулася перша Всеукраїнська студентська проща до Зарваниці, на якій львівську молодь супроводжували студентські капелани Львівської архієпархії УГКЦ о. Ігор Хомічак та бр. Остап Гутковський. Тема: «Будуймо оази Любові» (Блаженніший Любомир Гузар).

Проща відбувалася в доволі нестандартному форматі і розпочалася з екскурсії по цьому всевітньому Марійському відпустовому центрі. Потім учасники попрямували на студентську Хресну Дорогу з розважаннями та Архидієцезійською Божественною Літургією, яку очолив влади́ка Теодор

Перша Всеукраїнська студентська проща до Зарваниці

(Мартинюк), єпископ-помічник Тернопільсько-Зборівської єпархії УГКЦ. Після обіду відбулася дискусійна зустріч «відкритого університету», на якій присутні ділились досвідом своєї зустрічі з Богом та Його дією у їхньому житті. Серед запрошених доповідачів були о. Максим Рябуха, с. Наталя Мельник, Павло Дідула, Денис Коляда та інші. Подружжя Михайло та Ірина Деркачі, які були активними учасниками спільноти Центру студентського капеланства, поділилися своєю історією, що сформувала їхню сім'ю.

Після всіх дискусій запальними піснями молодь розважали гурти «SofBand» та «ТІОДА».

За матеріалами: Капеланство.info

МІСІОНЕР МИЛОСЕРДЯ ПОЖИТТЕВО

3 нагоди Ювілейного Року Милосердя у 2016 р. Папа Франциск призначив 800 священиків, які стали місіонерами Милосердя. Це представники єпархій та церковних структур цілого світу, які отримали від Папи владу відпускати гріхи, які входять до компетенції лише Святого Престолу. Одним з таких місіонерів є отець-редемпторист Василь Іванів.

17 вересня ігумен монастиря св. Йосифа о. Андрій Цікало урочисто перед парафіянами передав о. Василю папський документ, який підтверджує пожиттєве право відпускати гріхи, які, відповідно до канонічного права, може відпустити лише Апостольська Столиця.

До цих гріхів, за латинським і східним правом, належать зневаження або осквернення Пресвятої Євхаристії, несанкціоноване рукоположення єпископа (покарання несуть як нововисвячений єпископ, так і єпископ, який здійснював рукоположення), пряме порушення сповідником таємниці сповіді, фізичне насильство над Римським Понтифіком. Крім того, розглядається і випадок, коли священик незаконно дає відпущення гріхів своєму співчаснику у гріху проти стоїт заповіді: «Розршення спільника у грісі проти чистоти є неправосильним, окрім у небезпеці смерті» (ККЦ 730). Канон 1457 говорить: «Священик, який розршив спільника в грісі проти чистоти, повинен бути покараний великою екскомунікою».

Безпосередньо вірних УГКЦ стосується канонічний припис, згідно з яким, Апостольському Престолові застерігається право розрешати від прямого порушення таємниці сповіді та розршення спільника у грісі проти чистоти.

Джерело: Редемптористи

У ДРОГОБИЧІ ВІДБУЛАСЯ

МОЛИТОВНА ХОДА «ПОЧУЙ НІМИЙ КРИК»

24 вересня в м. Дрогобич відбулася молитовна хода на захист життя та сім'ї під гаслом «Почуй німий крик». «У час, коли ми оплакуємо кожне втрачене життя на Сході України, іде не менш загрозлива невидима війна проти беззахисних, ще ненароджених дітей. Безцінний дар життя перетворено на дрібний засіб збагачення через пропаганду абортів, контрацепції, евтаназії, алкоголю, наркотиків, репродуктивних технологій», – наголошують організатори ходи. Саме тому мета молитовної ходи була спрямована на захист сім'ї та життя від моменту зачаття до її природної смерті, а також гідності людини як особистості. Її організували Комісія у справах родини СДЄ УГКЦ та громадська організація «Рух за життя». У заході взяв участь влади́ка Григорій (Комар), єпископ-помічник Самбірсько-Дрогобицької єпархії, священнослужителі, громадські діячі, християнські спільноти, студентська молодь, дрогобиччани та гості міста.

Розпочалася хода молебнем до Пресвятої Богородиці біля храму Самбірської ікони Божої Матері (біля палатного будинку). Після цього колона з банерами пройшла вулицями міста, роблячи молитовні зупинки, під час яких до учасників ходи з короткими розважаннями про цінність життя зверталися священнослужителі. Завершилася хода біля катедрі Пресвятої Трійці закликком владики до пробудження нашої свідомості, що життя та сім'я є святими! «Нехай Господь дасть сили та витривалості бути добрими християнами, пам'ятаючи, що дателем життя є Бог. Той, хто виступає проти життя, хто знищує його в будь-яких формах, той виступає проти самого Бога», – наголосив влади́ка Григорій.

Організатори висловлюють велику вдячність всім учасникам ходи за спільну молитву та нагадування, що людське життя є найбільшим даром Господнім, яке у теперішній час занепаду людських та духовних цінностей потребує нагального захисту й підтримки.

Джерело: Самбірсько-Дрогобицька єпархія УГКЦ

ЧИН ІНТРОНІЗАЦІЇ ПЕРШОГО ПРАВЛЯЧОГО ЄПІСКОПА ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ЄПАРХІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ У ЛИСТОПАДІ

18 листопада 2017 року в катедральному соборі Успіння Пресвятої Богородиці м. Чернівці відбудеться Архидієцезійська Літургія та Чин інтронізації першого правлячого єпископа новоствореної Чернівецької єпархії УГКЦ владики Йосафата (Мошича). Богослужіння очолить Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ. Початок о 12:00.

Як ми повідомляли, у вівторок, 12 вересня 2017 року, у Ватикані повідомлено про те, що Святіший Отець ознайомлений з рішенням Синоду Єпископів УГКЦ про створення Чернівецької єпархії з осідком в м. Чернівці. Територія нової єпархії буде виокремлена з дотепершньої Коломийсько-Чернівецької єпархії та охоплюватиме Чернівецьку область. Єпархія буде належати до Івано-Франківської митрополії.

Відповідно до приписів церковного права, Синод Єпископів УГКЦ надав свою згоду Отцеві і Главі Церкви на іменування владики Йосафата (Мошича), Єпископа-помічника Івано-Франківської архієпархії, першим Правлячим єпископом Чернівецької єпархії.

Мандруючи Інтернетом

ПЛЕНАРНА ЗУСТРІЧ РАДИ ЄПІСКОПСЬКИХ КОНФЕРЕНЦІЙ ЄВРОПИ У МІНСЬКУ

Мінськ вперше став місцем чергової Пленарної зустрічі Ради єпископських конференцій Європи (РЕКЄ), що тривала протягом 27 вересня – 1 жовтня 2017 року, зібравши очільників європейських єпископатів та представників Святого Престолу при європейських інституціях. Зустріч відбулася в Білорусі на запрошення Мінсько-Могильовського архієпископа Тадеуша Кондрусевича.

«Європа та місія Ради єпископських конференцій Європи» – така тема Пленарної зустрічі, яку присвятили розгляду питань, що стосуються молоді в контексті сучасності: якими є прагнення молодих людей, їхні потреби, побоювання, очікування, взаємини з ближніми, а також виклики, які сьогоднішній світ, що постійно змінюється, ставить перед Церквою в контексті її пастирської діяльності та зрешення Євангелія молоді, що становить майбутнє Церкви. Пленарна зустріч у Мінську – це ще одна нагода приготуватись до наступного Синоду Єпископів, який відбудеться в Римі в серпні 2018 року й буде присвячений молоді.

Не менш важливою темою зустрічі була місія і внесок Церкви в побудову спільного дому – Європи, а також обговорення шляхів зрешення Христового Євангелія в Європі.

Пленарне засідання РЕКЄ завершилось 1 жовтня святими Месами, які єпископи відслужили в різних парафіях Мінська, принагідно зустрівшись із місцевими католицькими громадами.

Пригадаємо, що до Ради входять 33 католицькі єпископати Європи, архієпископи Люксембурга та Монако, маронітський архієпископ Кіпру, ординарій Кишиневський та єпарх Мукачівський.

Україну в РЕКЄ представляють три ієрархи: Блаженніший Святослав (Шевчук), Голова Синоду Єпископів Києво-Галицького Верховного Архієпископства, архієпископ Мечислав Мокшицький, Митрополит Львівський латинського обряду, голова Конференції римо-католицьких єпископів України, та владика Мілан Шашік, єпарх Мукачівський.

Радіо Ватикан

ГЛАВИ УГКЦ ТА УПЦ КП ВИСЛОВИЛИ ПІДТРИМКУ ІДЕЇ ОБЛАШТУВАННЯ МЕМОРІАЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ НА МІСЦІ ЄВРЕЙСЬКОГО КЛАДОВИЩА У САМБОРІ

Предстоятель УГКЦ Блаженніший Святослав спільно з Предстоятелем УПЦ КП Патріархом Філаретом звернувся 25 вересня до влади і мешканців м. Самбора на Львівщині зі словами підтримки задуму облаштувати меморіальний комплекс у районі єврейського кладовища.

«Кажуть, що війна не завершена, поки належно не вшановані її жертви. У місті Самборі, у районі єврейського цвинтаря, знайшли свій останній земний спочинок чимало людей різних національностей. Зокрема, нацисти знищили там багато євреїв, серед яких було розстріляно і тих українців-християн, що намагалися їх врятувати; поховані на цьому місці й українські воїни-повстанці, які змагались за волю і крашу долю України в боротьбі проти німецьких і радянських окупантів», – йдеться у зверненні глав Церков.

Блаженніший Святослав і Патріарх Філарет із сумом констатують, що «на початку XXI століття ця «земля крові» досі належним чином не облаштована». «Нашим прямим обов'язком є пошанувати покійних, якої б національності чи релігії вони не були. Тому ми схвально ставимося до пропозиції облаштувати на цьому місці меморіальний комплекс, який представить історію співжиття українців та євреїв в трагічний період історії нашої землі, а також належним чином вшанує жертв тоталітарного окупанта», – наголошують автори документа. «Сподіваємося, що попередньо розроблений проект, доопрацьований за участю самбірчан, найближчим часом буде реалізований і стане не тільки архітектурною окрасою міста Самбора, а й прекрасним прикладом міжнаціонального і міжрелігійного порозуміння, яким захоплюватимуться в Україні і світі», – йдеться у спільному Зверненні глав УГКЦ та УПЦ КП.

Глава Української Греко-Католицької Церкви разом із предстоятелем Української Православної Церкви Київського Патріархату звернувся до місцевих народних обранців Самбора з проханням прийняти необхідні для цього рішення, яких вимагає українське законодавство і добро місцевої громади.

Папа Франциск: християни повинні завжди молитися за правителів

Християни повинні молитися за правителів, навіть якщо вони помиляються – такий заклик Папи Франциска прозвучав у його проповіді під час ранкової св. Меси в «Домі святої Марти» в понеділок 18 вересня. Святіший Отець закликав посадовців, в свою чергу, молитися, бо інакше вони ризикують закритися в своїй групі. Правитель, який усвідомлює своє підпорядкування народові й Богові, молитися.

Коментуючи літургійні читання дня, Папа назвав їх справжнім «посібником для доброго політика». В першому читанні з Першого послання до Тимотея (2, 1-8) апостол Павло радить «молитися за правителів: «за всіх тих, хто стоїть при владі». Натомість в Євангелії від Луки (7, 1-10) бачимо, як сотник, що є правителем, молиться за хворого слугу. Святіший Отець звернув увагу на те, що правитель, будучи чужинцем у країні, любить народ, і турбується про нього. «Цей чоловік відчув потребу у молитві, – вів далі проповідник, – не тільки тому, що любив, але через те, що

усвідомлював, що він не є господарем усього, і не все залежить від нього».

Євангелист Лука передає слова сотника: «Бо і я чоловік, що стою під владою, і маю вояків під собою, і кажу одному: Іди, – і той іде; а іншому: Ходи сюди, – і той приходить; і слуги моєму: Зроби це, – і той робить» (Лк 7, 8). Ці слова вказують на те, що сотник усвідомлював, що над ним є хтось вищий, хто керує, і це спонукало його до молитви. «Правитель, що усвідомлює це, молиться, – наголосив Папа. – Якщо він не молиться, то закривається у зо- середженні тільки на собі, або на своїй партії, в тому колі, з якого не може вийти. Стає людиною, закритою у собі. Але коли він бачить реальні проблеми, і має це усвідомлення підпорядкування, що існує ще хтось, хто має більшу владу, ніж управитель? Люди, які дали йому владу, і Бог, від якого через людей походить влада. Коли правитель має це усвідомлення, він молиться».

Далі Наступник святого Петра ще раз наголосив на важливості молитви управителя, «бо це молитва за спільне добро людей, які йому були довірені». Він також навів приклад одного посадовця, який щодня виділяв дві години на молитву, незважаючи на те, що був дуже зайнятий. Тому потрібно просити Бога про благодать, щоб бути здатними добре керувати, подібно до Соломона, який не просив в Бога золота чи багатства, але мудрості управляти.

Тим урядовим особам, які не

вірять, Папа радить робити іспит сумління та спілкуватися з народом, але не залишатися наодинці з маленькою групою своєї партії.

Повертаючись до першого літургійного читання, Святіший Отець нагадав, що апостол Павло запрошує молитися за царя, «щоб нам тихо та спокійно вести життя з усією побожністю та пристойністю». Папа також зазначив, що коли правитель чинить щось таке, що нам не подобається, ми залишаємо його наодинці зі своєю партією або з урядом. «Ні, ми не повинні залишити їх наодинці, – закликав проповідник, – ми повинні супроводжувати їх молитвою. Християни повинні молитися за правителів». Він також зазначив, що ми повинні ще більше молитися за тих державних діячів, які помиляються. «Коли правитель є вільним і може керувати в мирі, то весь народ має від цього користь», – додав Папа.

На завершення Вселенський Архієрей закликав до іспиту сумління щодо молитви за правителів: «Я прошу вас про послугу, – сказав він. – Нехай кожен з вас замислиться п'ять хвилин, не більше. Якщо ви – керівник, запитайте себе: «Я молюся до Того, хто дав мені владу через народ?» Якщо ви – не посадовець, то подумайте: «Чи я молюся за правителів?»». «І якщо під час іспиту сумління ви усвідомили, що не молилися за правителів, то висповідайтеся з цього, бо не молитися за правителів – це гріх», – додав Святіший Отець.

Радіо Ватикан

Папа Франциск: «Invictus Games»

– знак єдності між народами та гідності кожного людського життя

Папа привітав учасників «Invictus Games» в Торонто, в яких беруть участь військові, що стали інвалідами під час бойових операцій. Засновником цих міжнародних паралімпійських «Ігор нескорених» став у 2014 році Генрі, принц Уельський. Цього року в 12 видах спорту взяли участь 550 ветеранів-інвалідів з 17-ти країн світу, серед них вперше – також і ветерани з України.

У посланні за підписом кардинала П'єтро Пароліна, Державного секретаря Святої Столиці, Святіший Отець висловлює сподівання, що «Ігри нескорених» зможуть стати знаком єдності між народами та гідності кожного людського життя, і молитися, щоб вони сприяли плідній зустрічі між народами, культурами та релігіями. Він заохочує учасників дати світові ще

одне свідчення незламності людського духа, який, завдяки Божій благодаті, з мужністю та рішучістю спроможний дати відповідь на будь-який виклик.

Іого Святість з глибокою вдячністю згадує великі жертви військових-параолімпійців, спрямовані на сприяння мирові, як від імені їхніх країн, так і всього людства.

Послання Папи Франциска на ім'я архієпископа Торонто Томаса Коллінза було зачитане в катедральному соборі святого Якова під час міжрелігійної зустрічі, в якій взяли участь представники християнських, єврейських, мусульманських, індустських та буддистських громад.

Радіо Ватикан

Реформа в дії: єзуїти перейняли Секретаріат комунікацій

Отже, очікувана реформа ватиканських медіа набирає конкретики. 21 вересня було підписано угоду між Секретаріатом з питань комунікацій і Товариством Єзуїтів. Як наголосив монс. Даріо Едоардо Віґано, префект Секретаріату, підписання угоди майже збіглося з ювілеєм століття від дня народження о. Антоніо Стефаніці, який під час II Ватиканського Собору був директором Ватиканського радіо. Цей священик зумів передати слухачам, які не знали латинської мови та богослов'я, інформацію про таку важливу подію у Вселенській Церкві; йому вдалося стати посередником між тим, що відбувалося в залі Собору, та мирянами, подаючи їм до відома те, що вони повинні були знати, аби не відбувалось якихось неправильних інтерпретацій подій, що стосуються цілої церковної спільноти.

Монс. Віґано від себе особисто і від очолюваного ним дикастерію висловив щире вдячність Товариству Ісуса за довголітню співпрацю та за присутність отців-єзуїтів не лише в Радіо Ватикану,

але тепер і вже у значно більшій дійсності ватиканських комунікацій. Підписавши угоду, єзуїти виявили свою готовність до служіння апостольській місії у сфері суспільних комунікацій. Серед іншого, монс. Віґано наголосив на вдячності й радості Папи Франциска від подальшої співпраці Товариства Ісуса та Секретаріату з питань комунікацій також і під час реформи ватиканських медіа, що саме триває. А говорячи про проведення реформи, монсеньйор Даріо зазначив: зміни, що нині відбуваються у ватиканських медіах, є послухом Святішому Отцеві, який визначив чіткі критерії проведення реформи. Префект Секретаріату зазначив, що нова співпраця дасть щедрі плоди, адже служіння Церкви виводить людину поза межі особистих нагород.

Зі свого боку, делегат Товариства Ісусового о. Хуан Антоніо Герреро Альвес підкреслив, що часи змінилися, але служити Церкві так, як вона цього вимагає, є частиною поклонання членів Товариства. «Наш внесок у

сферу комунікацій приносить нам радість, адже ми можемо зробити внесок у реформу, якої забажав Святіший Отець», – сказав він.

Секретаріат з питань комунікацій був створений 27 червня 2015 року. Очолити його Папа доручив прелату Даріо Віґано, який з початку 2013 року був призначений директором Ватиканського телебачення. У коментарі щодо нової угоди монс. Віґано підкреслив особистий внесок Папи Франциска у створення нової угоди. Він також зазначив, що цей документ буде взірцем для подальших угод з іншими чернечими родинами у Церкві (наприклад, салесянцями, які провадять Ватиканське офіційне видавництво). Загалом же доручення преси під опіку єзуїтів не є новинкою в історії Вселенської Церкви і не пов'язане виключно з особою Папи-єзуїта. Так, Папа Пій XI доручив Товариству Ісуса опіку над Ватиканським радіо ще 1931 року, а директором прес-бюро Апостольського Престолу від 2006 року був о. Федеріко Ломбарді SJ (його змінив 2016 року Грег Берк). Джерело: CREDO

Голос Святого Престолу з приводу Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань

Секретар Святого Престолу, відповідальний за стосунки з державами, архієпископ Пол Річард Ґаллаґер оприлюднив 20 вересня заяву Святого Престолу з приводу Х конференції зі сприяння набуттю чинності Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань.

«Договір про всеосяжну заборону ядерних випробувань є одним із наріжних каменів юридичних структур, які ретельно впроваджуються для того, аби контролювати глобальну загрозу ядерної зброї та поступово прямувати в напрямку побудови світу, вільного від ядерної зброї», – йдеться в заяві. В ній зазначається також, що Святий Престол ратифікував та дотримується цього договору як вираз переконання в тому, що заборона ядерних випробувань, ядерне нерозповсюдження та ядерне роззброєння тісно пов'язані між собою й повинні бути досягнуті якомога швидше під ефективним міжнародним контролем.

Архієпископ Пол Ґаллаґер зазначив, що Святий Престол стурбований постійною відсутністю поступу у досягненні набуття чинності Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань. «Два десятиріччя без набуття чинності Договору – це два десятиріччя, втрачені у досягненні нашої спільної мети, що полягає у звільненні світу від ядерної зброї», – наголосив він, закликаючи приєднатися до Договору ті держави, ратифікація яких необхідна для того, аби Договір набрав чинності. «Ратифікуючи цей договір, ці держави мають можливість проявити мудрість, сміливе керівництво та прихильність до миру й спільного блага всіх людей», – зауважив архієпископ.

У заяві Святого Престолу наголошується, що набрання чинності Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань є ще актуальнішим, зважаючи на сучасні загрози мирові, що походять від постійних викликів,

пов'язаних з розповсюдженням ядерної зброї, та нових програм модернізації деяких ядерних держав. «Особливо актуальною є підвищена напруга внаслідок зростаючої ядерної програми Північної Кореї, – наголосив архієпископ Ґаллаґер. – Міжнародне співтовариство повинно відповісти, намагаючись відновити переговори. Погроза або застосування військової сили не мають місця у боротьбі з розповсюдженням зброї масового знищення, а погроза або використання ядерної зброї в боротьбі з розповсюдженням ядерної зброї є жакливими». Він також зазначив, що потрібно залишити в минулому ядерні погрози, страхи, військову першість, ідеологію та однобічність, що ведуть до розповсюдження та модернізації й нагадують логіку «холодної війни».

Далі секретар, відповідальний за стосунки Святого Престолу з державами, звернув увагу присутніх на зв'язок Договору з ширшими зусиллями, спрямованими на ядерне роззброєння. Він нагадав, що 25 вересня 2015 року Папа Франциск закликав Генеральну Асамблею ООН «трудитися для світу, вільного від ядерної зброї, повною мірою застосувати Договір про нерозповсюдження ядерної зброї, за буквою та духом, з метою повної заборони цієї зброї». Святий Отець додав: «Етика та закон, засновані на погрозі взаємного знищення – і, можливо, знищення всього людства, – суперечать самі собі та є образливими для всієї структури Організації Об'єднаних Націй, яка ризикує перетворитися у «нації, об'єднані страхом та недовірою».

Був процитований також лист Святого Отця до Голови конференції ООН з ядерної заборони Елайне Уайт Ґомес, в якому він закликав міжнародне співтовариство «вийти за рамки ядерного стримування і прийняти перспективні стратегії для того, щоби сприяти досягненню миру та стабільності й уникнути недалекогоглядних підходів до ви-

рішення проблем національної та міжнародної безпеки».

Архієпископ Пол Ґаллаґер підкреслив також, що ядерна зброя дає помилкове відчуття безпеки. «Нелегкий мир, обіцяний ядерним стримуванням, час від часу виявлявся трагічною ілюзією, – сказав він. – Ядерна зброя не може створити стабільний і безпечний світ. Мир та міжнародна стабільність не можуть бути засновані на взаємно запевненому знищенні або погрозі знищення». На завершення архієпископ зазначив, що для того, аби адекватно реагувати на виклики XXI століття, важливо замінити логіку страху та недовіри на етику відповідальності й сприяти створенню атмосфери довіри та багатостороннього діалогу через послідовне й відповідальне співробітництво між усіма членами міжнародного співтовариства.

«Норми, закріплені в Статуті ООН, гуманітарне право, конвенції контролю над озброєннями та інші елементи міжнародного права є неухильним зобов'язанням щодо спільної безпеки та юридичного втілення цієї глобальної етики відповідальності, – йшлося на завершенні заяви Святого Престолу. – Набуття чинності Договору про всеосяжну заборону ядерних випробувань буде одним із важливих проявів зобов'язання щодо цієї етики відповідальності. Два десятиріччя – це занадто довгий період часу, щоби втілити це зобов'язання».

Радіо Ватикану

У Римі провели конференцію про безпеку дітей в інтернеті

Боротьбі з визискуванням дітей та наругою над ними в мережі був присвячений міжнародний конгрес під назвою «Гідність дитини в цифровому світі», що від 3 по 6 жовтня проходив у Папському Григоріанському університеті в Римі. Ініціатором заходу став «Центр захисту дитини», що діє при цьому навчальному закладі.

З-поміж 3,2 мільярда користувачів мережі інтернет у світі понад чверть становлять діти. Нові форми деструктивної поведінки й зловживання, як ото тролінг, кібер-знуцання, сексуальний шантаж та онлайн-зваблення, несуть загрозу понад 800 мільйонам неповнолітніх користувачів.

У конгресі взяли участь понад 140 вчених та експертів світового рівня, визнаних в академічному середовищі, в світі економіки та представниками громадянського суспільства, а також високопоставлені політики й представники релігійних спільнот з усього світу, які мають на меті запропонувати практичні заходи для захисту дітей в мережі.

В останній день конгресу відбулося заплановане представлення «Декларації гідності неповнолітньої особи у цифровому світі» під час аудієнції з Папою Франциском.

«Конгрес пропонує унікальну платформу для інтенсивного обміну знаннями і досвідом про загрози та заходи щодо захисту дітей в цифровому світі», – зазначає голова «Центру захисту дітей» отець Ганс Цольнер, ТІ.

Міністр Великобританії з питань інтернет-безпеки та захисту Йоанна Шільдс підкреслює, що наше суспільство, дедалі більше взаємопов'язане завдяки інтерне-

ту, дає дітям багато можливостей, але одночасно створює ризики, що загрожують їхній безпеці та благополуччю. «Щоби знайти відповіді на зростаючі глобальні загрози, нам необхідно створити широку коаліцію урядових і релігійних провідників, вчених і лідерів бізнесу, спрямовану на захист гідності дитини в цифрову епоху», – підкреслила вона.

«Центр захисту дітей» (ЦЗД), що діє при Інституті психології в Папському Григоріанському університеті, займає центральне місце в глобальній боротьбі з жорстоким поведінням з дітьми. Центр займається захистом і благополуччям дітей у всьому світі. Він надає інформацію про проблеми сексуального насильства та інших форм жорстокого поведіння та пропонує заходи щодо запобігання. Діяльність ЦЗД включає в себе навчання, професійну підготовку, міждисциплінарні дослідження, докторантуру та конференції.

Радіо Ватикан

РАДА ЦЕРКОВ ОЧІКУЄ ВІД ВР УКРАЇНИ СКАСУВАННЯ ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЇ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Запроваджена два роки тому перереєстрація релігійних організацій обернулася негативними наслідками як для духовного і соціального служіння віруючих, так і для державного апарату, завантаженого тисячами статутів. Такого висновку дійшли члени секретаріату Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій під час засідання 20 вересня 2017 року, яке відбулося під головуванням шейха Ахмеда Таміма, голови Духовного управління мусульман України, повідомляє «Інститут релігійної свободи».

Присутні релігійні діячі відзначили, що процес перереєстрації відбувається дуже повільно, що пов'язано з багатьма додатковими вимогами до поданих на реєстрацію документів, що часто виходить за рамки закону. Відтак, замість здійснення своєї духовної та соціальної роботи релігійні громади втрачають багато часу і ресурсів, місяцями відвідуючи різні реєструючі органи, щоби зберегти свій неприбутковий статус.

У зв'язку з цим, Рада Церков спрямувала до парламенту низку звернень на підтримку законопроекту № 6696, що пропонує скасувати перереєстрацію релігійних організацій, та законопроекту № 6642, що скасовує нотаріальне посвідчення їх установчих документів.

Секретаріат ВРЦіРО проаналізував також інші законодавчі ініціативи, що знаходяться на розгляді Верховної Ради України.

Серед іншого представники конфесій вирішили зосередитися на тому, щоби напрацювати пропозиції до державної сімейної політики з метою утвердження шлюбу як союзу чоловіка і жінки, кращої підготовки подружніх пар до шлюбного життя, належного соціального захисту одиноких матерів і подолання проблематики насильства в сім'ї, не вдаючись до пропаганди одностатевих стосунків і гендерної ідеології, як це пропонують деякі активісти.

Раніше Рада Церков закликала парламентарів не ратифікувати Стамбульську конвенцію (проект № 0119) через наявність суттєвих термінологічних зауважень до цього документу, але вжити інші заходи заля проти дії домашнього насильства.

Джерело: «Інститут релігійної свободи»

МІЖНАРОДНА ЗУСТРІЧ

«ЄВРОПЕЙСЬКА МОЛОДЬ ЗА СВІТ БЕЗ НАСИЛЬСТВА»

«Європейська молодь за світ без насильства», – під таким гаслом 500 представників студентської молоді з Польщі, Чехії, Румунії, Росії, Словаччини, Угорщини та України зібралися на V-ту міжнародну зустріч молоді проти насильства у світі, яка від 21 до 24 вересня 2017 року відбувалася в Освенцімі (Польща). Ця зустріч, ініціатором якої виступила міжнародна спільнота святого Егідія, що діє також і в Україні, є продовженням нещодавніх європейських ініціатив, а саме – міжнародної зустрічі молоді за мир у Європі, що відбулась в Барселоні (Іспанія) 25-27 серпня, та міжнародної молитовної зустрічі 300 релігійних лідерів у Мюнстері-Оснабрюці (Німеччина).

Студентська молодь прагне нагадати насильство II-ї світової війни та висловити переконання у тому, що сьогодні слід будувати мирне співжиття, відкриватись одні на одних та дбати про культуру єднання, а не поділу, що сьогодні панує в багатьох країнах.

Програмою міжнародного заходу було свідчення Ріти Прігмор – жертви медичних експериментів нацистів. 22 вересня юнаки та дівчата відвідали музей-конштабір «Аушвіц» та пройшли мовчазною ходою конштабором «Біркенау», де поклали вінки перед монументальним пам'ятником жертвам конштабору, що стало виявом їхнього заангажування в протидію будь-якій формі насильства та расизму.

«Молодь за мир», що є рухом молоді спільноти святого Егідія, присутній у різних європейських країнах та на інших континентах. Члени руху ангажуються в конкретні діла солідарності щодо безхатченків, похилих віком осіб, дітей у «Школах миру». Вони прагнуть вказати на помиляючість логіки поділів та відкинення бідних і тих, яких вважають інакшими; наголошують на мирі як альтернативі протиставленню та насиллю, що й далі проявляються в різних країнах світу також і сьогодні, як, наприклад, війни на сході України, що триває вже понад три роки.

Радіо Ватикан

Постанови Синоду Єпископів УГКЦ 2017 року

Вих. ВА 17/334

**На славу Святої, Єдиносущної, Животворящої і Нероздільної Тройці – Отця, і Сина, і Святого Духа,
і на добро ввіреного нам Божого люду. Амінь.
Божою милістю і в повному сопричасті з Римським Апостольським Престолом – Святослав, Верховний Архієпископ Києво-Галицький Української Греко-Католицької Церкви
Високопреосвященним і Преосвященним владикам, всечесним отцям духовним, преподобним ченцям і черницям та мирянам помісної Української Греко-Католицької Церкви
ПРОГОЛОШУЮ ТА ОПРИЛЮДНЮЮ**

ПОСТАНОВИ СИНОДУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Львів-Брюховичі,

03-12 вересня 2017 року Божого

1. Взяти до уваги стан виконання рішень Синоду Єпископів УГКЦ 2016 року.

2. Взяти до уваги звіт про діяльність комісій та відділів патріаршого рівня.

3. Взяти до уваги звіт про діяльність Патріаршої курії УГКЦ.

4. Прийняти звіт робочої групи із впровадження Стратегії розвитку УГКЦ до 2020 року.

5. Для покращення літургійного і молитовного життя в Українській Греко-Католицькій Церкві:

А. Доручити робочій групі для реалізації Стратегії 2020 у співпраці з Патріаршою літургійною комісією опрацювати пропозиції до душпастирських планів різного рівня задля оживлення літургійного і молитовного життя на особистому, родинному, парафіяльному, єпархіяльному та всецерковному рівнях.

Б. Доручити Патріаршій літургійній комісії:

1) відповідно до постанови 18-го Синоду Єпископів 2013 року, до наступного Синоду Єпископів УГКЦ опрацювати проект оновленого офіційного Місяцеслова УГКЦ;

2) опрацювати пропозиції до рубрик Божественної Літургії;

3) підготувати нову редакцію Молитовника для вірних УГКЦ на основі молитовника «Прийдіте, поклонімся»;

4) опрацювати проект Катедрального уставу УГКЦ;

5) у погодженні з єпархіяльними єпископами створити перекладацьку групу для підготовки літургійних текстів і

перекладів на основі мовних груп (англійська, португальська, іспанська тощо);

6) опрацювати проект Літургійного довідника УГКЦ;

7) досліджувати нові потреби для оживлення молитовного і літургійного життя УГКЦ.

В. Відповідно до постанови 12-го Синоду Єпископів 2005 року, створити там, де ще цього не зроблено, єпархіяльні, а за потреби – також митрополичі літургійні комісії.

Г. Доручити Канонічному відділу Патріаршої курії у співпраці з Патріаршою літургійною комісією розробити Статут літургійних комісій (Патріаршої, митрополичих і єпархіяльних) відповідно до приписів церковного права.

Ґ. Відповідно до постанови 7.Є.1 Синоду Єпископів 2015 року, просити єпархіяльних єпископів видати необхідні розпорядження, щоб катедральні храми були взірцем літургійного благочестя нашої Церкви.

6. Поблагословити подальшу роботу Патріаршої літургійної комісії УГКЦ над новим українським перекладом службника Літургії святого Івана Золотустого у співпраці з єпархіяльними літургійними комісіями, результати якої належить подати на розгляд наступному Синодові Єпископів УГКЦ.

7. Встановити свято вшанування Матері Божої Неустанної Помочі. Доручити Патріаршій літургійній комісії УГКЦ опрацювати богослужбові тексти цього свята та запропонувати дату його святкування.

8. Обрати членами Постійного Синоду УГКЦ:

1) Преосвященного владика Богдана (Данила);

2) Преосвященного владика Теодора (Мартинюка);

3) Преосвященного владика Бориса (Гудзяка).

9. Обрати заступниками членів Постійного Синоду УГКЦ:

1) Преосвященного владика Давида (Мотюка);

2) Преосвященного владика Ярослава (Приріза);

3) Преосвященного владика Венедикта (Алексійчука).

10. Обрати делегатом від Української Греко-Католицької Церкви на Папський Синод 2018 року Преосвященного владика Браєна (Байду), а його заступником – Преосвященного владика Володимира (Груцу).

11. Надати згоду на призначення всевітлішого отця Андрія Максимовича адміністратором Патріаршої курії УГКЦ.

12. Надати згоду на призначення Преосвященного владика Василя (Тучапця) головою Відділу соціального служіння.

13. Надати згоду на призначення Преосвященного владика Михаїла (Бубнія) головою Патріаршої комісії у справах монашества.

14. Надати згоду на призначення Високопреосвященного владика Євгена (Поповича) головою Канонічного відділу.

15. Надати згоду на призначення Преосвященного владика Венедикта (Алексійчука) головою Патріаршої літургійної комісії.

16. Доповнити Артикул 54 Регламенту Синоду Єпископів УГКЦ параграфом такого змісту: «Отець і Глава Церкви, залишаючись головуючим і присутнім на Синоді, може делегувати іншому членові Синоду вести синодальні засідання».

17. Встановити, що керівники виконавчих підрозділів Патріаршої курії, заснованих Сино-

дом Єпископів, призначаються Отцем і Главою УГКЦ за згодою Синоду Єпископів.

18. Прийняти звіт про стан суддівства в УГКЦ.

19. Прийняти звіт про роботу над помісним правом УГКЦ.

20. Затвердити з внесеними змінами Канони партикулярного права УГКЦ.

21. Затвердити з внесеними доповненнями Статут Синоду Єпископів УГКЦ.

22. Затвердити Положення про єпископа-емерита.

23. Затвердити Положення про Верховного Архієпископа-емерита.

24. Затвердити з внесеними поправками та доповненнями Правильник проведення візитації єпархії, яку здійснює Глава Церкви.

25. Затвердити з внесеними поправками та доповненнями Правильник проведення візитації єпархії, яку здійснює єпархіяльний єпископ.

26. Затвердити з внесеними поправками та доповненнями Правильник передання та прийняття єпархії у випадку призначення нового єпархіяльного єпископа.

27. Затвердити з внесеними поправками Статут Загальноцерковного фонду священничої солідарності.

28. Для покращення військового капеланського служіння в Україні:

А. Дати згоду на зміну назви Департаменту Патріаршої курії УГКЦ у справах душпастирства силових структур України на «Департамент військового капеланства УГКЦ».

Б. Доручити Департаменту військового капеланства УГКЦ у співпраці з Канонічним відділом Патріаршої курії та

Правничим відділом Канцелярії Верховного архієпископа підготувати Проект Статуту Департаменту та подати на розгляд 2 (53) Сесії Постійного Синоду УГКЦ.

В. Доручити Департаменту військового капеланства у співпраці з Департаментом фінансів і майна здійснити необхідні кроки задля створення Фонду архистратига Михаїла з метою сприяння пошуку додаткових матеріальних ресурсів для здійснення капеланського служіння у Збройних силах та інших військових формуваннях України.

29. Взяти до уваги Звіт про стан будівництва Патріаршого центру в Києві.

30. Поблагословити діяльність Відділу соціального служіння Патріаршої курії УГКЦ.

31. Взяти до уваги стан опрацювання Напрямів супроводу священничих родин і формації дружин священників.

32. Поблагословити подальшу роботу над текстом Катехизму УГКЦ для молоді.

33. Взяти до уваги звіт Місії «Постуляційний центр УГКЦ».

34. Ухвалити нову редакцію Статуту Місії «Постуляційний центр УГКЦ» і просити Отця і Главу УГКЦ про його затвердження.

35. Провести VII Сесію Патріаршого Собору УГКЦ у 2020 році на тему «Еміграція, поселення і глобальна єдність УГКЦ».

36. Визначити головною темою Синоду Єпископів УГКЦ 2018 року тему «Боже Слово і катехизація». Відповідальними за підготовку головної теми призначити Преосвящених владик Петра (Стасюка) і Давида (Мотюка).

37. Провести наступний Синод Єпископів УГКЦ 2-11 вересня 2018 року у Львові-Брюховичах.

† СВЯТОСЛАВ

Верховний Архієпископ Української Греко-Католицької Церкви

† БОГДАН (Дзюра),

Секретар Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви

Дано в Києві, при Патріаршому соборі

Воскресіння Христового, 14 вересня 2017 року Божого

Глава УГКЦ: «Будьте святыми в своєму батьківстві, щоб на вас могли рівнятися інші!»

Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав – про дар батьківства, покликання і відповідальність батька та сучасні виклики, які постають перед українськими родинами.

Традиційно українська родина була за своєю суттю патріархальною: батько був головою родини, її оборонцем, саме йому належало приймати визначальні рішення. Його слово було законом. Але бурхливі суспільні зміни, демократизація стосунків зачепили й сім'ю. Нині нам доводиться бути свідками того, як провідне становище і роль батька починає зникати. Результатом цього є певна дезорієнтація як у дітей та дружини, в самого батька, так і в суспільстві загалом. Щораз важче батькові визначити та усвідомити свої функції та покликання в родині, і наслідком такої невизначеності нерідко стає втрата авторитету.

Наголосити на важливості батька в родині, нагадати про його покликання, дати нагоду нашим татусям почуватися любленими, потрібними і поцінованими має на меті щораз ширше відзначення в Україні Всенародного дня батька, який з 2009 року святкують у третю неділю вересня (це суто українська ініціатива, бо Всесвітній день батька відзначають у третю неділю червня). Цього року наших татусів вітали 17 вересня.

– Ваше Блаженство, що маємо наголосити, відзначаючи День батька?

– Вважаю, що відзначення Дня батька дуже на часі, зокрема в Україні. Сьогодні постає батька, постає чоловіка як такого переживає певну кризу. Сучасне суспільство не до кінця доцінює вартість

самої сім'ї в суспільстві. Ми говоримо про кризу сім'ї, про великі виклики, які стоять перед українською родиною. На церковному рівні наголошуємо на тому, що в часи переслідування саме українська родина врятувала Церкву, а сьогодні обов'язком Церкви є врятувати сім'ю, родину. Говоримо про необхідність пояснювати важливість сімейних цінностей в сучасній культурі. І в цьому контексті постає батька набуває особливого значення.

– Які нагоди для родини відкриває святкування Дня батька?

– Думаю, святкування Дня батька допоможе всім. Але в першу чергу самим татусям. Відкрити своє завдання і покликання щодо сім'ї, покликання щодо своєї дружини, а відтак своє завдання щодо народження і виховання дітей.

Бачу, що багато батьків мають потребу відчути себе доціненими і любленими в своїй родині. Тому День батька є дуже гарною нагодою для дітей висловити свою любов і пошану до батька. Очевидно, що вони мають висловлювати її не лише один день у році, але це добра нагода для того,

щоби почати це робити або в особливий спосіб це виявити. І для жінки дуже важливо мати гарну нагоду, щоб показати свою любов як жінки і матері до свого чоловіка, а чоловік повинен відчути, що він у сім'ї справді знаходить затишок і що для нього його сім'я є тим бажаним домом, де він відчуває свою гідність і пошану до себе як до чоловіка, як до чоловіка і батька.

– У чому ж полягає покликання батька?

– Батько мусить усвідомити, що він потрібний у родині, що родина чекає його. Зазвичай батьки, тати, усвідомлюють себе тими, що мають завоювати зовнішній світ для родини. Нині дуже часто батько в сім'ї перетворюється на «великого відсутнього».

Жінка потребує чоловіка не тільки десь там, назовні, який матеріально забезпечить сім'ю, а потребує чоловіка в сім'ї. А діти потребують батька. Батька, який би брав на себе відповідальність за

їхнє життя і за їхнє виховання. Постає батька є дуже важливою для того, щоб формувати належним чином особистість дітей. Особа батька завжди пов'язана в уяві дітей із відчуттям безпеки, стабільності, він має бути тим, хто дає чіткі орієнтири для своїх дітей.

– Так склалося, що коли дитина маленька, то нею займається передусім мама. А коли розпочинається татове виховання?

– Дуже часто, коли говоримо про народження і виховання дітей, в нас підсвідомо виникає важливість образу жінки і матері в цьому таїнстві. Але маємо зрозуміти й доцінити роль батька у справі народження та виховання дітей, зокрема в такому, як сказав, дуже особистісному християнському значенні. Бо батько – це не тільки той, хто спвідіє в таїнстві початку людського життя. Жінка, особливо в період вагітності, потребує фізичної присутності свого чоловіка. І очевидно, що присутність майбутнього батька біля дружини, яка очікує народження дитини, впливає й на саму дитину. Ми знаємо, що дитина починає контактувати із зовнішнім світом ще в період внутрішньоутробного розвитку. Тому і для жінки, майбутньої матері, і для дитини, яка очікує свого народження, присутність батька є важливою. Це один із аспектів, який сучасна наука щойно починає відкривати, щойно починає розуміти, наскільки плід в утробі матері глибоко взаємодіє не тільки з особою матері, а й з особою батька.

Очевидно, що виховання дітей не починається з моменту, коли дитині вже сім чи десять років. Перші три роки в житті дитини надзвичайно важливі, фундаментальні,

основоположні для формування її особистості для того, щоб вона могла правильно будувати стосунки і в сім'ї, і в навколишньому світі.

– Сьогодні маємо багато неповних сімей. Наскільки важлива для дитини присутність обох батьків, стосунки між ними?

– Ми добре знаємо, зокрема, з відкриттів сучасної психології, що дуже часто діти всотують той спосіб стосунків, який бачать у своїй сім'ї. Тобто чи так, чи сяк хлопчик або дівчинка носять у своїй глибинній уяві образ чоловіка і жінки, який отримують на прикладі постави батька і матері. Коли ми мали останній папський синод під головуванням Святішого Отця, присвячений темі родини, то багато єпископів з цілого світу говорили про те, що дуже багато дітей виховуються поза сім'єю, часом є сиротами при живих батьках. Дуже цікаво, що такі діти стають у певний момент не до кінця здатними творити свою повноцінну сім'ю, бо вони не мали прикладу. Це ще раз показує, наскільки для свого особистого щастя і здатності укласти щасливу сім'ю, щасливе подружжя дитина потребує як матері, так і батька. Ось чому навіть сама присутність матері чи батька поруч із дитиною вже є необхідним елементом для того, щоби дитина мала змогу вирости і сформуватися як повноцінна, багатогранна, зріла, здорова особистість.

– Чи може бути батьківство дорогою до святості та в якій спосіб?

– Християнське розуміння сім'ї, подружжя якраз і полягає в тому, що подружжя

(Далі на 10 стор.)

фото: theological.ucu.edu.ua

є дорогою до святості вдвох. Іншими словами – для одруженого чоловіка саме сім'я є дорогою до Бога, саме сім'я є дорогою до святості. Бо рано чи пізно Господь Бог питає батька: а де є твої діти, де є твоя дружина? Питає про ту відповідальність за них. Тому я з упевненістю можу сказати, що батько потребує своєї жінки і своїх дітей для свого спасіння.

– Церква, вишановуючи святих, пропонує їх приклад для наслідування. Маємо серед них і опікуна Святої родини Йосифа, маємо святих матерів. А чи є серед них святі татусі?

– Я, безперечно, погоджуюся з тим, що, зокрема, у нашій Церкві ми повинні побачити ті приклади святості, які сяють у постатях святих батьків. Дуже часто ми кажемо, що нам бракує таких прикладів. Але не тому, що їх нема, не тому, що їх бракує чи не було взагалі, а тому, що ми не звертаємо на них належної уваги. Маємо, зокрема, одну дуже цікаву постать – нашого блаженного мученика Еміліяна Ковча. Він був одруженим священником у драматичний період нашої історії. Але, крім того, що був багатодітним батьком, приймав до своєї сім'ї сиріт, яких виховував добрими християнами і чесними громадянами. І, очевидно, ділився з ними тим усім, що мали його діти, тим, чим диспонувала його сім'я. Очевидно, що це особлива родина, родина священника. Але думаю, що блаженний мученик Еміліян Ковч був добрим батьком для своїх дітей, що його приклад може служити прикладом такого святого батьківства.

Я переконаний, що є дуже багато таких святих родин.

Ми мусимо просто їх пізнати, відкрити їх для себе і наслідувати. І це добра нагода, добрий заклик до наших батьків: будьте святими! Будьте святими в своєму батьківстві, щоб на вас могли рівнятися інші! Щоб Господь Бог міг прославити вас у святості вашого батьківства, поставити вас за приклад такого святого, доброго батька в Христовій Церкві.

– Церква наголошує на сімейних цінностях, навчає, що батьківство є даром, але водночас кличе до монашого життя, яке передбачає зречення цього дару. Чи нема тут суперечності?

– Від самих початків християнства Церква бачила два способи, як стати досконалим християнином. Це сім'я або богопосвячене життя. Дві дороги, які дають людині можливість не тільки досягнути глибини спілкування людини з Богом, святості, але й зреалізувати вповні, тобто розкрити вповні всі ті дари, які вона має. Тому очевидно, що коли хтось вирішує, яку дорогу святості обрати, то мусить розуміти, якими дарами Господь Бог його наділив, до чого його кличе Господь Бог. Коли хтось відчуває себе, скажімо, покликаним до богопосвяченого життя, монашого стану, богопосвяченого дівочтва, це не означає, що він заперечує гідність чи святість дару батьківства або материнства. А коли хтось відчуває покликання до подружнього життя, це не означає, що він одразу є противником чи негативно ставиться до богопосвяченого життя або монашого стану. Тобто ті два стани в своїй сутності, в своїй природі не є протиставленням.

так і вступити в шлюб, почати свою реалізацію в сімейному житті.

Нерідко в такому баченні діти стають перешкодою для людського щастя, бо народження дітей бачиться як певна проблема, певна трудність. Ну, завжди Господь Бог дає дітей у найбільш невідповідний момент! (сміється). І тоді відразу ж виникає спокуса усунути цю перешкоду на дорозі до особистої кар'єри, до якогось «бізнес-плану» свого особистого життя, здобуття якоїсь позиції в цьому світі.

Дуже часто оте покликання до батьківства і материнства є остатнім з життєвих пріоритетів. Пригадую, як одного разу в Італії, де я навчався і мав нагоду допомагати в одній з італійських парохій (тоді ще не було так багато українців у цій країні), парох сказав, що серед пріоритетів, які мають сьогодні молоді люди, спочатку є навчання, потім – робота, кар'єра, добра зарплата, помешкання, друга хата, яхта, ще якісь елементи для гарного, солодкого життя, тоді – кіт, собачка та інші домашні тваринки, а вже потім... може, й дитина. Отож, саме одруження відсувається на пізніше, а народження дітей – на ще дальшу перспективу. Дуже часто така пара може ставати нездатною до повноцінного народження дітей через регулярне використання контрацептивів, інші обставини. І проблема непліддя сучасних сімей за такого стилю життя стає дуже гострою.

Думаю, що, можливо, День матері, День батька допоможе людині, захопленій таким сучасним стилем життя, який влучно окреслили англійським терміном «чайлдфрі» – горизонти особистого щастя без дітей, вдасться пере-

осмислити. Всім нам разом потрібно не тільки пояснити сучасній людині, в чому полягає велич, краса і добро подружнього життя, – все те, що ми називаємо сімейними цінностями, а в чому полягає велич, краса і святість покликання бути батьком чи матір'ю.

– Папа Франциск у своїй адоптації «Радість любові» пише, що батькам Бог довірив велику місію – дати ім'я дитині, яким Він називатиме її у вічності. Які ще важливі місії мають батьки?

– Найважливіша місія, яку отримують батьки, це дар нового людського життя. Тобто батьки співпрацюють з Богом в отриманні цього дару. А відтак із цієї основної, фундаментальної місії можна виокремити певні аспекти. Папа дуже влучно сказав про ім'я. В біблійному розумінні ім'я – це не якась «зовнішня етикетка». Ім'я висловлює оту внутрішню сутність особи, її покликання. Знаємо зі Святого Письма, що коли Господь Бог надавав окреме завдання чи окрему місію тим чи тим біблійним особам, то змінював ім'я імена. Знаємо, що у деяких монастирях, коли хтось до них вступає, то змінює ім'я. А тут дійсно Господь Бог дорукає батькам назвати дитину. Особливо коли йдеться про таїнство Хрищення, коли дитина отримує хрищальне ім'я і в тому таїнстві отримує свого небесного заступника, свого покровителя.

Пригадую зі свого душпастирського досвіду спілкування з батьками, передусім із жінками, які страждають від постабортного синдрому. Батько також є співвідповідальний, хоча суспільство завжди звинувачує в цій трагедії тільки жінку. Пам'ятаю, яким цілющим для їхньої душі був

– Чи достатньо нині поцінований дар батьківства?

– Сьогодні в деяких проявах сучасної культури є певне заперечення материнства і батьківства як цінностей самих по собі. Але це заперечення не має нічого спільного з богопосвяченим життям, бо воно в своєму корені атеїстичне. Воно заперечує існування Творця і Бога, а звідти – й заперечення будь-яких цінностей, пов'язаних із Божим даром. Сьогодні дуже часто ми відчуваємо, що однією з проблем сучасних молодих людей є втеча від відповідальності. Молодій людині дуже важко прийняти рішення раз і на все життя. І це ми спостерігаємо як щодо прийняття такого серйозного рішення, як, скажімо, стати монахом, монахиною чи священиком, навіть одруженим,

той момент, коли я пропонував такій родині, батькові і матері, дати ім'я тій дитині, яку вони вбили. А потім молитися за неї, за упокій її душі. Я можу свідчити, що це має колосальний ефект: Господь Бог таким чином не просто заліковує рану, яка лежить на душі жінки і чоловіка: вони отримують дорогу особистого спілкування з дитиною, яку втратили.

– Що найважливіше в житті повинні дати батьки?

– Святий Іван Золотоустий говорить про те, що батько і мати покликані не тільки відкрити своїй дитині видимий і невидимий світ: вони допомагають їй пізнавати весь світ, речі, осіб за їхніми іменами. Пам'ятаєте, як у розповіді з Книги Буття Адам дає імена не тільки своїй дружині Єві, але й усім сотвореним істотам. Батько і мати допомагають своїй дитині відкривати цей видимий світ за тими назвами-іменами, які мають ті чи ті предмети, істоти. Але, як каже Іван Золотоустий, вони покликані відкрити дитині й невидимий світ, тобто батьки, християнські батьки, покликані передати своїй дитині віру в Бога. Іншими словами – познайомити свого сина чи доньку з Господом Богом, навчити молитися, спілкуватися з Ним. Допомогти пізнати той невидимий світ, який ми можемо досвідчити і побачити в храмі. Багато хто з батьків і матерів пережили момент, коли в храмі, чи то під час богослужіння, чи поза ним, дитина, оглядаючи образи, ікони, речі, запитувала: «Мамо, а хто то такий?», «Тату, а чому так є? Що то означає?» Це – один із перших моментів такої катехизації, навчання віри.

Думаю, що найбільшим спадком, який батьки залишають своїм дітям, є не якісь матеріальні блага, часом непотрібні дітям, а віра в Бога. Пригадую, як один уже старший чоловік у Аргентині колись сказав мені: «Якщо дати дитині великий маєток, а не дати віри в Бога, то вважай, що не дав нічого. Бо вона все втратить, і той спадок, який ти заробляв усе своє життя, може просто змарнувати. А як ти передав дитині віру в Бога, то навіть коли ти не дав їй великого земного достатку чи майна, то ти дав їй ключ, інструмент, як все те, чого вона потребує, в чесний спосіб зможе здобути». Тому то є великий спадок, великий скарб віри, який ми мусимо передати своїм дітям.

– Ким був для вас ваш батько?

– Я можу дуже багато говорити про свого батька. Але що мені назавжди запам'яталося

і наклало дуже глибокий відбиток на моїй особі, це те, що мій батько – дуже добрий. На нас, своїх дітей, він ніколи не підняв руки.

– А що з його науки запам'яталося найбільше?

– Як я отримав першу зарплату, тобто був уже не такий маленький (я тоді працював медбратом у залізничній лікарні в Стрию), і з тою першою зарплатою прийшов додому, то це була подія для цілої моєї сім'ї. А мій тато сказав мені: «Знаєш, свою першу зарплату мусиш віддати на потреби інших, не можеш її сам для себе, для своїх потреб спожити. Тобто ти маєш зрозуміти, що той момент, той дар ти мусиш пережити разом із кимось». Це мені дуже запам'яталося. Тут не йдеться лише про якісь гроші, що ти можеш за ті гроші купити, а йдеться про те, що подія першої зарплати є не лише твоєю приватною. Це був момент, коли я відчув себе справді дорослим, бо міг сам зробити щось доброго для інших. Це був для мене один із таких особливих уроків мого батька.

– Чи був ваш батько «присутнім»?

– Я багато говорив про «великого відсутнього», а мій батько був «присутнім» з нами в родині. Пам'ятаю, як ми дуже тривожилися, коли він затримувався, бо працював на залізниці. І коли ставалися якісь аварії, то він мусив їхати лагодити зв'язок на колії. Пам'ятаю той великий мир і спокій, який панував у моїй душі, коли батько повертався. Присутність тата в сім'ї була для мене завжди дуже важливою. Дякую Господу Богові за те, що мій тато і моя мама ще живі, що вони мають можливість дбати одне про одного і про нас, дітей!

Завжди, коли я приходжу додому, тато і мама найперше питають, чи мені щось треба, ніколи не хочуть відпускати з порожніми руками. Я кажу: «Тату, мамо, то вам більше потрібно, аніж мені». Але є такий момент, така складова батьківства чи материнства, як піклування про своїх дітей і турбота, аби щось дати. Не йдеться про якісь конкретні речі, а про оте своє покликання чи завдання щось дати. Я часом беру те, що дають мені батьки, щоби передусім пошанувати оцю їхню потребу, оце їхнє глибинне відчуття, що вони повинні щось дати, щось зробити для своїх дітей.

– Чи є така особа, яку можете назвати духовним батьком?

– Є така особа, але дозволю собі не відкривати своїх се-

Святослав Шевчук із батьком. Фото з сімейного архіву.

кретів. Мені завжди було дуже важливо відкривати зміст тих чи тих своїх духовних пошуків у діалозі. Коли ти переживаєш якусь кризу, якийсь біль чи якийсь нерозуміння, діалог із духовним батьком завжди дуже важливий. Бо коли людина сама намагається все зрозуміти, все вирішити, все залагодити, тоді вона поводить себе як сліпе котятко. В діалозі з духовним батьком, який знає тебе, всі твої вади і всі твої сильні сторони, духовний пошук стає набагато зрілішим.

Хочу побажати всім тим, що читатимуть цю нашу розмову, насправді шукати духовного батька і радника! Це дуже непросто сьогодні; набагато простіше знайти доброго сповідника. Але коли йдеться про духовне батьківство, то це щось трохи більше. Бо ти тоді з тою особою справді дуже пов'язаний. І коли духовний батько тебе залишає чи помирає (а таке зі мною ставалося кілька разів), то ти відчуваєш дуже велику порожнечу. І дуже непросто часом знайти того, хто міг би тебе далі духовно попровадити. Але я справді хочу закликати всіх все ж шукати його, а знайшовши – шанувати і всі свої найважливіші життєві рішення приймати в діалозі, в спілкуванні з ним. Тоді можна набагато легше уникнути багатьох невдач, небезпек, помилок, душевних ран і духовних криз. Так набагато легше знаходити правильні рішення, робити

правильні вчинки, правильні життєві кроки. Бо на своїй дорозі мусимо бачити перед собою когось, хто йде перед нами. Тоді ми набагато краще розуміємо, яким шляхом самі мусимо йти.

– Нині маємо багато викликів для батьківства. Один із них – чи добрий батько має відкупити сина від війська, а чи благословити, коли приходить час іти туди?

– Це тяжке питання. Думаю, що тут ми не можемо давати якихось спрощених відповідей, часом це дуже драматично. Але мусимо застановитися над тим, що в нас відкуплялися від усього, від чого тільки можна було, особливо коли якісь завдання чи покликання вимагали дуже великої жертви від людини. Сьогодні ми дуже багато говоримо про корупцію в нашій державі, корупцію на різних рівнях. Але треба собі чесно сказати, що корумпованими є ми всі! Саме через те, що дуже часто шукаємо дороги найменшого спротиву, а ті чи ті виклики чи навіть потреби, які представляє нам нинішня Українська держава, вважаємо чимось таким, від чого маємо відсторонитися. В нашій підсвідомості ще сидить твердження, що держава є зло, що вона є чужою. Ми занадто довго як народ жили в чужих державах... Мусимо зрозуміти, що свою державу маємо будувати самі, що мусимо закони своєї держави шанувати, і якщо потрібно

– мусимо свою державу захищати. Це не тільки наше право, це наш священний обов'язок! Бо як не будемо цього робити, якщо ухилятимемося від виконання тих законів, приписів, які існують в нашій державі, якщо будемо відкуплятися, щоб їх обминути, то засвідчимо, що ми є народом, не гідним мати свою державу! Мені дуже хотілося б, щоб так не сталося.

Кажуть, що хто не хоче підтримувати, годувати своє військо, той буде утримувати і годувати чуже. Якщо ми не хочемо посилати чи благословляти своїх дітей, щоб вони йшли в українське військо, то будьмо певні, що їх насильно заберуть у чуже. Так де-факто стається в Криму чи на інших окупованих територіях. Тому якщо ми не хочемо захищати чи не розуміємо цінності своєї держави, то будемо жити в чужій.

Надзвичайно важливо, щоб ми усвідомили цінність тих дарів, які сьогодні маємо. Я переконаний, що вільна й незалежна Українська держава є даром Божим, що це не є тягар, від якого мусимо відкуповуватися. Це великий дар і цінність! Тому ми повинні не тільки прийняти той дар, збагнути свою відповідальність за нього, а й зробити все, щоб його зберегти і розвинути.

– Ваш офіційний титул – Глава і Отець Церкви. Що означає на практиці Отець?

– Найперше це означає, що я маю дуже багато дітей, дітей нашої Церкви, які живуть по цілому світі. Це означає, що я відчуваю свій обов'язок щодо них, що я маю бути поруч. Коли владики покликали мене очолити нашу Церкву, то в своєму першому інтерв'ю я пообіцяв, що відвідаю всіх. Я невтомно відвідаю наші парохії, наші єпархії, наші громади по цілому світу. Щиро скажу, що лише зараз розумію, якою великою є наша Церква. Вже шостий рік відвідаю і ще всіх не відвідав, ще багато хто на мене чекає.

Дуже важливо, щоб наші люди по цілому світу відчували, що теж мають батька, мають до кого звернутися. А я зі свого боку, користуючись цією нагодою, хочу подякувати всім дітям нашої Церкви, нашим вірним в Україні і по цілому світу, які на мене чекають! Я вже казав, що батько має потребу розуміти і відчувати, що він потрібний всім своїм дітям, і мені мої вірні це чітко нагадують. Мені дуже приємно, що я можу послужити нашим людям, синам і донькам нашої Церкви.

Розмовляла
Ольга ХВОРОСТОВСЬКА,
www.lvivpost.net

ТОП-12 СТАТУЙ ІСУСА ХРИСТА У ВСЬОМУ СВІТІ

(Закінчення, початок у «Меті», № 134/6, червень 2017 р.Б.)

7. АНДСЬКИЙ ХРИСТОС

Цей пам'ятник Христу-Спасителю було відкрито 13 березня 1904 року на перевалі Бермехо в Андах – на лінії кордону між Аргентиною і Чилі. Відкриття пам'ятника ознаменувало святкування мирного врегулювання конфлікту через суперечку про кордон між двома країнами, які опинилися на межі війни.

На початку ХХ століття Папа Лев XIII надіслав урядам цих держав цілу низку енциклік з проханням про мир, злагоду та відданість Христу-Спасителю. З огляду на це прохання і перейнявшись можливістю військового конфлікту між двома південноамериканськими країнами через суперечності з питання про кордон, єпископ регіону Куйо Марселіно дель Кармен Бенавенте публічно пообіцяв спорудити статую Христа-Спасителя, яка нагадуватиме про Його завіт дотримуватися миру.

Статуя заввишки в 7 метрів була виконана скульптором Матео Алонсо і певний час зберігалася на виставці в патіо школи Лакордер в Буенос-Айресі. До цієї школи прибули представниці «Асоціації християнських матерів» на чолі з президентом Асоціації Анхелою де Олівейра Сесар де Коста. Анхела де Олівейра вважала, що найправильніше було би встановити статую в Андах, на кордоні, що розділяє дві країни, і в разі підписання мирної угоди ця статуя стала би символом союзу двох націй. Анхела непокоїлася через можливість конфлікту ще й тому, що її брат, який був генералом, якраз знаходився в горах, де вів підготовку до, здавалося б, неминучої війни. З її допомогою (а вона була знайома з президентом Аргентини Хуліо Аргентіно Рока) вдалося таки зацікавити цим проектом уряди обох країн. У травні 1902 року Аргентина і Чилі підписали мирну угоду, що відома нині як «Травневий пакт».

Насамперед Анхела мобілізувала зусилля, щоб отримати засоби для збору підписів, і разом з єпископом Бенавенте попросила перевезти статую в провінцію Мендоса, щоби встановити її на кордоні між двома країнами на дорозі, якою в 1817 році генерал Сан Мартін вів визвольну армію.

У 1904 році бронзові частини статуї повантажили на поїзд і перевезли через 1200 км до аргентинського селища Лас-Кувас, а потім за допомогою мулів підняли на вершину гори (3854 метри над рівнем моря). 15 лютого 1904 року під керівництвом інженера Конті було завершено спорудження гранітного п'єдесталу (проект Моліна Сівіта). У будівництві брало участь близько ста робітників. Скульптор Матео Алонсо керував роботами з монтажу частин статуї. Фігуру Христа було встановлено так, щоб вона дивилася вздовж кордону. Христос стоїть на земній півкулі, його ліва рука тримає хрест, а правою Він немов благословляє. Висота скульптури сягає майже семи метрів, а гранітний п'єдестал вагою в чотири тонни – висоти шість метрів.

13 березня 1904 року три тисячі чилійців та аргентинців прийшли на відкриття пам'ятника, незважаючи на те, що це місце знаходиться в пустельній місцевості. Також прибули підрозділи армії двох країн, які ще недавно збиралися воювати один проти одного. Разом вони провели урочистий залп.

Кілька років по тому потужна буря пошкодила хрест Христа. Його відреставрували в 1916 році, використовуючи бронзу, яка призначалася для

Продовження у колонці на стор. 13

Адміністратор Шпиталю Шептицького о. Андрій Логін:

«Церква приходить на допомогу у ситуаціях, коли людина почувається найбільш беззахисною»

Шпиталь імені Митрополита Андрея Шептицького у Львові від заснування на початку ХХ століття був незвичайною медичною установою. Адже у цих стінах лікують не лише тіло, але і душу, надихаючи всіх пацієнтів до милосердя і благодійності. Ми завітали у різні відділення шпиталю, щоб дізнатися як діє «Народна лікарня» сьогодні.

ЦЕНТР ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я: ПЕРЕМОГТИ ВІЙНУ, ЯКА СХОВАЛАСЯ У ДУШІ

Ніжно-пастельні фарби, багато простору, вікон, а ще зручні диванчики, і прості, по-домашньому затишні годинники на стінах. Тут гостинно, і зовсім немає совкового духу казарми і суворості. Більшість працівників центру психічного здоров'я – молоді жінки. Відчутно, що вони беруть свою роботу близько до серця. Тут допомагають воїнам, які пережили війну, а також їхнім рідним.

«Зателефонував до нас хлопець, і сказав, що «я більше не можу показувати своїм родичам, що зі мною все гаразд, не можу більше бути сильним. І хочу закінчити з усім цим. Я відчуваю постійну тривогу, постійний страх, але не можу про це розповісти. Бо я чоловік, боєць і маю пережити це сам». Та ми відповідаємо, що ніхто не мусить пережити проблему самотійно, непотрібно показувати себе сильним, і демонструвати, що все гаразд. Бо посттравматичний стресовий розлад – це не вада психіки, ні. Це розлад пам'яті» – пояснює психолог центру Катерина Ковалишин.

Ще одним із визначальних симптомів ПТС є відчуття, що війна триває. Саме із такими проявами працює відділення. А ще активно долучається до проекту «Сім'я, яка чекає» Львівського центру надання послуг учасникам бойових дій. У 2015 році, коли проект під керівництвом психотерапевта Володимира Станчишина лише починав діяти, ніхто не думав, що він перетвориться на повноцінне відділення. На сьогодні, тут надають фахову допомогу не лише бійцям, але й усім, хто цього потребує, а зокрема підліткам. Застосовують практику індивідуального підходу та груп взаємодопомоги. До слова, учасників війни лікують абсолютно безкоштовно.

ПЕРШОПРОХІДЦІ

ПАЛІАТИВНОЇ МЕДИЦИНИ

Паліативне відділення започаткували у шпиталі ще на початку 2000-них, і воно стало першим в Україні. Запит на опіку над помираючими хворими у Львові і сьогодні величезний. Хоч у місті є 3 локації, де надають таку медичну послугу, 40 ліжок у паліативному відділенні Шпиталю Шептицького ніколи не порожніють. Особисто я заходжу сюди із певною пересторогою. Завжди страшно перебувати у таких місцях, і не тому, що тут майже фізично присутня смерть, страшно побачити людей приниженими, упослідженими у брудних простирадлах (таке також в Україні є, будьмо відвертими). Однак мої побоювання виявилися безпідставними.

Однією з перших людей, яких зустріла, була пацієнтка паліативу Алла Максимівна. Ця жінка відразу завоювала мою довіру. Вона колишня викладачка Франкового університету. І у нас розпочинається така невимушена розмова, немов між студенткою і наставницею. Відразу в уяві виринає ошатний головний корпус університету, і... Алла Максимівна дуже пасує тій атмосфері вишуканої освіченості, просторих студентських аудиторій з великими вікнами, відгомону минулого, який завжди є у будівлі. Пані Алла – така рафінована галичанка, яка навіть за пів кроку до межі, залишається дуже жіночною і виваженою:

«Я навчилася цінувати природу, і спілкування з нею. Це мене дуже надихає, особливо різні ефекти сонячних променів. Так, я збагачую свій внутрішній світ. Хоч, я скажу, що той світ вже дуже погаслий, це не є активний світ. Але треба жити, і треба радіти! Інакше не можна».

Особливим надбанням паліативного відділення є люди. Наприклад, його керівниця Оксана Масловська, яка чесно зізналася, що розуміє специфічних хворих, адже і сама доглядала літню бабусю:

«Я не мала страху перед цією роботою. Це було мені знайоме до болю. Пацієнти дуже відчувають, коли до них з добром, з теплотою приходять. Завжди якась допомога – подати води, чи книгу, тактильний контакт – для них це дуже важливо. Варто прийти, і поговорити, щось порадити. У нас складаються дружні відносини, бабуся з внучкою, можна сказати».

Ідея започаткувати паліативне відділення прийшла із Західної медицини. Для католицьких лікарень у світі – це звична практика. Адже тут йдеться про пошанування гідності людини на фінальній стадії життя. Тоді, як мирська медицина у деяких країнах Європи пропонує евтаназію, церква турбується про підтримку гідності людини – наголошує керівник шпиталю Шептицького отець Андрій Логін:

«Церква турбується про людину, коли вона почувається найбільш беззахисною. Є випадки, що пацієнти, вперше серйозно зустрічаються із тією думкою, що час обмежений, і колись потрібно буде піти із цього світу. І постає питання: «Що я зробив, як я прожив, чи є у мене відкриті рахунки із іншими особами, з Богом». І у нас непоодинокі є випадки, коли люди приймають тут Святу Тайну Хрещення, вділення Святої Тайни Подружжя. І людина може і має час прожити тут у духовному мирі, і озирнутися на своє життя»

МИЛОСЕРДЯ У ДОМІВЦІ

Також при Шпиталі у партнерстві із «Карітас України» діє проєкт «Підтримка заходів мережі центрів Домашньої опіки в Україні». У рамках «Домашньої опіки» фахівці надають своїм підопічним необхідні послуги: приносять необхідні ліки, допомагають у хатніх справах, тобто прибирають, перуть і прасують, годують стареньких і, щонайважливіше, забезпечують медсестринський супровід. Акцентує увагу проєкт на опіці над старенькими, самотніми людьми, які в силу свого здоров'я вже не можуть самотійно виходити з дому, щоб забезпечити себе всім необхідним. Також здійснюється опіка над людьми з особливими потребами, невиліковними хворими. Ще ініціатива включає духовний супровід.

Підрозділом паліативного відділення є Виїзна бригада паліативної допомоги (хоспіс вдома). Команда фахівців зі Шпиталю цілеспрямовано допомагає хоспісним хворим, які доживають вік вдома. Лікар-терапевт, медсестра, психолог та священник опікуються не лише цими пацієнтами, але при потребі можуть надати допомогу рідним, які також важко переживають хворобу близької людини. До слова, проводяться навчальні тренінги. І особи, які прагнуть дізнатися більше про домашню допомогу хворим завжди можуть це зробити у Шпиталі.

Окрім вже названих підрозділів Шпиталю Шептицького діє консультативно-діагностичне відділення.

ЯК РАДІОПРИЙМАЧ СТАВ ВОЛОНТЕРОМ

Волонтерів у Шпиталі завжди приймають радо. До пацієнтів приходять і львівські школярі, і активне студентство і просто небайдужі люди. На вихідних тут часто можна побачити учасників організації «Українська молодь – Христові». Разом із пацієнтами моляться, спілкуються. Нещодавно невідомі нам благодійники передали для Шпиталю кілька радіоприймачів. І голос радіо, при потребі, тепер завжди буде поруч із пацієнтами. Це створить відчуття домашньої атмосфери. А у день Усікновення голови Івана Хрестителя благодійники передали багато риби, адже був строгий піст. Цих смаколиків вистачило.

(Далі – на 13 стор.)

щоб нагодувати пацієнтів з усіх поверхів Шпиталю. Волонтерство у цьому медичному закладі дуже важливе – переконаний отець Андрій Логін:

«Це також певні знаки уваги, і можливо вони відбуваються ситуативно. Але мусимо бути свідомі того, що людина у хоспісному відділі є лежачою. І її світ часто поміщається у простір 3 на 3 метри. Вона не може встати, пройтися. І для неї два-три слова людини, яка прийшла ззовні – це щось дуже дороге. Цінуємо тих, хто знаходить бажання прийти сюди».

Фактично кожен пацієнт, який користується послугами Шпиталю стає благодійником. Адже десятину від коштів, сплачених за лікування (*шпиталь діє за принципом соціального підприємства), неодмінно передають на добротність. Діє алгоритм: «багатий платить за бідного».

Тобто малозабезпечена людина може абсолютно безкоштовно отримати в установі необхідні ліки, чи медичні послуги. Заступник адміністратора з медичної частини Наталія Ван Доеверен пояснює:

«Приходить людина, реєструє свою потребу. Ми допомагаємо людині. Наше завдання – зробити добро. Якщо це стосується благодійної допомоги понад 500 гривень, то розглядаємо ці питання на комісії, і задовольняємо практично всі потреби у благодійності».

Коли я ішла із Шпиталю, не мала відчуття спустошеності, чи втоми, як це часто буває після відвідин людей, які з дня на день перебувають у медичному закладі. Біля дверей я бачила великі барвисті графіті із Шептицьким та Озаркевичем та сакраментальним написом: «Милосердя змінює світ –

будь творцем цих змін». І ці зміни вже приходять, уламки і рани радянського минулого відходять у небуття. Життєвою метафорою цього є сестри-вікентіантки, які від заснування Шпиталю працювали тут. У радянський час їх залишали на роботі лише за умови праці у «цивільному», а не чернечому одязі. Часто, сестрам доводилося погоджуватися на це, лише заради того, щоб допомагати своїм ближнім у час страждань, і тим сповнювати свою місію. Попри зовнішній одяг, вони у душі залишалися черницями – адже душі рука заангажованого керівництва торкнутися не могла. Після перебування сестри-вікентіанки знову продовжують свою працю. Але тепер вже відкрито, як і Шпиталь.

Оксана БАБЕНКО,
Духовна велич Львова

А наш табір у с. Переможне – найкращий!

Літо – пора відпусток, сонця, тепла, відпочинку. Батьки думають, куди поїхати, щоби діти відпочили найкраще. Одні поспішають до моря в Україні, інші їдуть в гори, де також дуже розвинувся туризм і можна гарно відпочити, а замкніші відпочивають за кордоном. Проте багато дітей усе ж залишаються вдома. І тому в с. Переможне засновано молодіжний центр – місце, де дітям з Городоцького району можна гарно проводити час.

Керує ним о. Іван Кузьмич з м. Комарна Городоцького району. Ця двоповерхова будівля – колишня школа. Отець Іван уже не раз організовував літні табори у школах с. Грімно, с. Тараринів, але дуже хотів мати своє приміщення. Тепер приміщення є. Там планується організувати не тільки християнські літні табори, але й реколекції на різні теми. Це є велика робота священника не тільки з дітьми, молоддю, але й з родинами, у яких різні проблеми (алкогольна, наркотична залежність

На фото: о. Іван Кузьмич, біля нього – Марія Пеленська, на задньому плані – о. Роман Ярмолівський і т.д.)

У цей дитячий табір вирішили дати і ми свого внука Тарасика. Йому – 10 років, і він вперше залишився без батьків, сім'ї. Там не було комп'ютера, а телефоном користувався за необхідності. Табір – християнський, тому релігійне виховання – на першому місці: Боже-ственна Літургія, молебень, різні науки, але разом з тим – цікаві ігри, сценки, вікторини, дискотека, вечорами – ватра. Програма кожного дня була дуже насичена і цікава. День розпочинався і закінчувався гімном України. Діти гарно харчувалися 4 рази на день. Тільки здорова їжа, без чіпсів, сухариків і т.д. Не було часу навіть подзво-

Сім днів закінчилися швидко, і ми поїхали забирати Тарасика. Я трохи була здивована, бо не було в дітей комфорту: спали на матрацах, воду лише недавно провели. Будинок – у стадії затяжного капітального ремонту: немає ще опалення, належного санвузла, благоустрою всередині і надворі.

У таборі були діти батьків різного достатку, але всі вони були щасливі і не хотіли їхати додому. Обіймалися між собою, обіймали о. Івана, дякували йому. А він тішився, бо віддав їм кусочок свого доброго серця, подарував любов, радість, щастя, які йшли на цих дітей від Бога.

Діти роз'їхалися, а о.

Іван завжди в роботі. Він дбає про церкву, одиноких, хворих і особливо про молодь, бо це – майбутнє нації. Отець Іван для нас є приклад в усьому. Він неодноразово їздив у військовий госпіталь м. Харкова, де підносив дух, любов до життя, до Бога і України пораненим та зневіреним.

Велика відповідальність, терпеливість, любов до Бога і людей керують о. Іваном. Дякуємо Вам, отче, за Вашу працю, мудрість, терпеливість та увагу до дітей, за допомогу тим, хто потребує духовної чи матеріальної підтримки. Дякуємо Богу за Вас, наш духовний отче!

Наш Тарасик каже: «Бабусю, як довго треба чекати наступного року, щоб знову піти в табір!» Маємо надію, що знайдуться люди, які допоможуть закінчити ремонт будівлі цього молодіжного центру, бо світ – не без добрих людей.

Галина МИСАКОВЕЦЬ,
м. Комарно

(Продовження, початок на 12 стор.)

відливання пам'ятних медалей, присвячених події 1904 року.

У 1993 році через суворий клімат та сейсмічну активність стійкість пам'ятника була порушена, тож уряд виділив кошти на його ремонт.

8. СТАТУЯ СВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСОВОГО

Статуя святого Серця Ісусового (порт. Sagrado Cora de Jesus) – пам'ятка острова Мадейра та один із символів християнства. Вона являє собою фігуру Спасителя з розпростертими для обіймів руками. Зведена вона була в 1927 році, ще задовго до її аналогів – статуй Спасителя в Ріо-де-Жанейро і в Альмада.

9. СТАТУЯ ІСУСА ХРИСТА У В'ЄТНАМІ

«Католицька асоціація В'єтнаму» розпочала будівництво статуї Ісуса Христа в 1974 році. Встановлено цей пам'ятник у 1993 році на вершині гори Nho, на висоті 170 метрів над рівнем моря. Загальна висота статуї – 36 метрів, а розмах рук – 18.45 м. В середині неї влаштовано гвинтові сходи, якими можна піднятися на вершину статуї. З цього місця відкривається прекрасний вид на околиці міста Вунгтау і Південно-Китайське море.

У наш час статуя перебуває у великій небезпеці. Через потреби в камені і піску, необхідних для будівництва нових будинків, і так невелика гора продовжує зменшуватися в розмірах, її південний схил значно розритий. Видобуток матеріалу вже проводиться практично біля самої основи статуї.

10. СТАТУЯ ІСУСА ХРИСТА У МАНАДО

Фігура з піднятими руками, виготовлена з 35 тонн сталі і 25 тонн металевого волокна, налічує 30 метрів у висоту. Вона височіє над містом Манадо на острові Сулавесі (Індонезія). Виготовлення статуї обійшлося одному з найбагатших людей Індонезії – Ціпуре – в 540 тисяч доларів і зайняло майже три роки. Відкрита статуя була в 2007 році.

Індонезія – переважно мусульманська країна, проте у східних районах, де знаходиться місто Манадо, переважає християнське населення.

11. СТАТУЯ ХРИСТА-ІЗБАВИТЕЛЯ В МАРАТЕЯ

У 1965 році в м. Маратея (Італія) споруджено статую Христа-Ізбавителя (Cristo Redentore). Її автор – флорентійський скульптор Бруно Інноценті. Статуя має висоту 22 метри, а розмах її рук сягає 19 метрів. Скульптура Спасителя стоїть спиною до моря, звернувши свій погляд на базиліку Сан Бяджо. Як статуя над Ріо-Де-Жанейро, так і статуя в Маратея підноситься і домінує тут над усіма околицями та узбережжям.

12. ТИХООКЕАНСЬКИЙ ХРИСТОС

«Тихоокеанський Христос» (Cristo del Pacifico) – ще одна велична статуя Христа-Спасителя в Латинській Америці. Пам'ятник знаходиться на одному з пагорбів Морро-Солар в південній частині столиці Перу Ліми. Спорудження його велось на кошти комерційних організацій. Пожертви з особистих заощаджень зробив і президент країни Алан Гарсія. Монумент був виготовлений в Бразилії і потім доставлений в Перу морем.

Перуанська версія статуї сягає у висоту 37 метрів і її видно з будь-якої точки Ліми. У темний час доби вона підсвічується; у світловому оформленні застосовано 26 відтінків кольорів.

Актуальна тема

Свідки Єгови: 7 найбільших обманів

**Зал Царства
Свідків Єгови
Kingdom Hall
of Jehovah's Witnesses**

(Закінчення, початок у газеті «Мета»
число 6/134 за червень 2017 р.Б.)

Коли католик стикається зі «свідками Єгови», то може мати клопіт, бачачи, як легко вони відносять біблійні вірші на підтримку своїх тез. Такий католик може також із соромом констатувати, що ось він зустрів людей, які «насправді знають Біблію!» Однак реальне знання Біблії «свідками Єгови» обмежується вирваними з контексту віршами, завченими напам'ять у рамках студіювання відповідних тем. Про неточність цитування Біблії у «Вартовій башті» можна говорити довго. Детальній полеміці з викладеним у цьому часописі присвячено купу публікацій. Я наведу лише кілька показових, найвиразніших «затемнень» в ученні «свідків Єгови».

5 ОБМАН – ІСУС ПОМЕР НА ПАЛІ

Якщо хтось переглядав колись «Вартову башту», то, напевно, бачив ілюстрації, які представляють Ісуса, прибитого до простої палі. «Свідки Єгови» стверджують, що грецьке *stauros*, перекладене як «хрест», насправді означає палю. В класичній грецькій мові (тобто у період до V-IV ст. до н.е.) це і справді було так: *stauros* означало палю або стовп. Проте з часів Гомера мова змінилася. Слово *stauros* набуло нових значень, і за часів Ісуса ним називали все, що високо підносилося на вертикальній палі, отже, застосовувалося також і до розп'яты. Сто-совно самої палі, то вже радше вживали слово *skolpos*. Тобто згадане *stauros* не є однозначним словом.

Отож, як воно має бути перекладене? З археологічних та історичних даних ми знаємо, що під час езекуції за-суджених прибивали як до простих стовпів, так і до стовпів у формі Х, +, Т або подібних. Ісус же був прибитий до стовпа, перехрещеного балкою. Знаємо про це не тільки з переказу традиції. Ламання ніг засудженим не мало би жодного сенсу, якби ті були прибиті до простого стовпа. То після прибиття з розпростертими руками людина поступово вдушувалася і мусила спиратися на пробиті стопи, аби зачерпнути повітря. Смерть на хресті наставала від удушшення, коли засуджений уже не мав сили підтягнутися для вдиху. Ламання гомілок робило так, що засуджений більше не міг спертися на пробиті ноги, тіло повисало на руках і таким чином швидко на-ставала смерть.

Ісусові не перебивали ніг, але не тому, що Він був прибитий до простого стовпа, а тому, що на момент розпорядження про це Він уже не жив. Крім того, читаємо, що над головою Ісуса було вміщено напис (див. Мт. 27, 37), а не над Його руками, витягнутими догори. Напис над головою міг бути доданий тільки тоді, коли руки були роз-простерті. Крім того, на руках Воскреслого були сліди цвяхів, а не одного тільки цвяха, як це впливає з ілюстрації в «Вартовій башті».

Можна поставити питання: чому «свідки Єгови» так наполягають, що знаряддя страти Ісуса не мало форми хреста? Тому що це становить свідому спробу порвати з християнською символікою. Таким чином вони відме-жовуються від усіх християн, заперечуючи знак, що визначає нашу автентичність.

6 ОБМАН – ЖИТТЯ ПО СМЕРТІ НЕ ІСНУЄ

Ми знаємо вислів Ісуса, скерований до розп'ятого поруч розкаяного розбійника: «По правді кажу тобі: сьогодні будеш зі Мною в раю» (Лк. 23, 43).

«Свідки Єгови» перекирчують сенс Христової обі-

(Далі, у колонці, на стор.15)

о. Орест-Дмитро ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

81. Саєнтологія – форма християнства чи секта?

– Саєнтологія – релігія новітнього часу, яку сконструював американський письменник-фантаст Рон Хабард. Сам засновник цієї доктрини ніколи не приховував своєї приналежності до міжнародної окультної організації ОТО («*Ordo templi orietii*»), до якої належало багато відомих окультних діячів минулого століття. У цій релігії більше елементів наукової фантастики, аніж у будь-якій іншій відомій релігії. Вона відроджує основний принцип давніх гностиків – спасіння через знання. Тобто, щоб досягнути спасіння, не потрібно моральних зусиль, а лише слід прийняти якусь доктрину, яка подається як істина.

Сьогодні у деяких демократичних країнах через судові рішення саєнтологія проголошена сектантським угрупованням, шкідливим для суспільства. Зокрема, у судових процесах на Заході неодноразово було доведено, що саєнтологи практикують різні методи маніпулювання людською свідомістю, перетворюючи adeptів на фанатиків їхнього вчення.

Саєнтологія часто маскується під християнство, її священнослужителі носять одяг, ідентичний одягові католицьких священників, але водночас заперечують унікальність Ісуса Христа як єдинородного Сина Божого і єдиного Спасителя світу. Тому саєнтологія не має жодного права бути означеною як форма християнства, бо насправді є запереченням християнства.

82. Чи небезпечно читати Пабла Коельйо?

– Бразильського письменника Пабла Коельйо небезпідставно зачисляють до пророків «Нью-Ейджу». У своїх творах він популяризує цінності цього окультного руху і так званої « нової релігійності ». Коельйо пропагує ідеї, несумісні із християнством. Зокрема, йдеться про ідею відносності моральних норм, особливо у царині людської сексуальності. У Коельйо замість ідеї особового бога, який є енергією, що пронизує світ, висувається ідея видимого світу, що є часткою цього божества. Істини, на його думку, не слід шукати ні в Церкві, ні у Святому Письмі, ні навіть у молитві, а в єгипетських пірамідах. Коельйо також популяризує

Обережно, секти!

(Продовження, початок у «Меті» № 7/116 за вересень 2015 р.)

ідею реінкарнації, яка у своїй основі заперечує християнську віру в Христове воскресіння та майбутнє воскресіння людей. У його творах демонічні сили виявляються насправді незлими: вони, за його словами, добрі, а лише виглядають поганими. Ідеї, які пропагує письменник, лежать в основі більшості модерних нехристиянських сект. Тому не варто себе зайвий раз наражати на реальну сектантську пропаганду.

83. Чи настане ера Водоля?

– Ідея про прихід нової ери – ери Водоля – це давня окультна ідея, яка спирається на поганське розуміння того, що час тече циклічно, переходячи з одного циклу в інший, і, відповідно, знову через якийсь час повертається у той самий цикл. Сьогодні цю ідею взяв на озброєння новий (хоча він і виник у 60-х роках ХХ століття) релігійний рух «Нью-Ейдж», тобто нова епоха, нова ера.

Цей рух проголошує закінчення ери християнства і початок нової ери, в якій різні релігії, вчення, люди, раси, держави – усе зіллється в одне. І це одне є богом. Різні групи «Нью-Ейджу» по-різному розуміють спектр питань і суттєво відрізняються в цьому. Їх об'єднує кілька основних принципів: синкретизм і еклетизм, тобто змішування різних релігійних ідей, часто навіть цілком протилежних, в одне вірування; гностицизм – відмова від отримання спасіння ззовні; за їхніми віруваннями, людина саме себе спасає через самовдосконалення, і то – через отримання відповідного знання, оскільки, мовляв, людина і є богом; пантеїзм – усе, що нас оточує, є богом; антихристиянський активізм.

Частина цих груп вважає, що ера Водоля уже настала, а частина тільки очікує її приходу. Тому говорити про те, настане чи не настане ера Водоля, певної мірою нема сенсу, адже самі прихильники цієї ідеї не мають однозначної відповіді на те, коли вона настане і чи не настала вона уже.

Не варто переобтяжувати себе цим питанням: ера Водоля – це надбання окультних вчень, і нас, християн, це не стосується.

84. Іноді можна почути про якусь «всесвітню змову», в якій повинна брати участь таємна організація масонів, куди зачисляють тих, кого заманеться. Хто такі масони ?

– Масони справді існують і це не якась міфічна організація. Свого часу кілька Пап засудили їхню діяльність і заборонили католикам належати до них. Ці заборони чинні й досі. Що-

більше, після оприлюднення 1983 року нового Кодексу канонічного права, коли в певних колах виник сумнів стосовно того, чи не змінила Церква свого негативного ставлення до масонів, тодішній префект Конгрегації у справах віровчення кардинал Йозеф Рацингер дав пояснення, у якому зазначив, що Церква не відкликала свого засудження масонів, і що за належність до масонських організацій і далі діє кара відлучення від Церкви.

Оскільки масони – таємна організація, то про їхню доктрину та діяльність не так багато відомо, як би, може, цього хотілося допитливим умам. Спірним вважається уже й сам початок, тобто рік виникнення масонських організацій. У різних авторів це питання дуже по-різному висвітлено. Проте більшість серйозних авторів вважає, що це трапилось в епоху Просвітництва, тобто у XVIII столітті.

Якщо судити з того, що деякі відомі особи не приховували свої належності до масонських організацій і самі масонські організації високо їх цінували, то можна стверджувати, що масонство прагне бути універсальною організацією та універсальною релігією. Із творів одного з головних ідеологів масонства Альберта Пайка можна дійти висновку, що, принаймні, частина масонів сповідує люциферіанство як своєрідну доктрину, де Люцифера оголошено «богом світла» – на противагу єврейсько-християнському Богові, якого визнано злим. Доктрина Пайка – це суміш різних елементів, зокрема, гностицизму, дуалізму та певної форми пантеїзму.

Те, що ми знаємо про діяльність та організацію масонів, дає підстави стверджувати, що це все ж таки тоталітарна секта.

Стосовно ж оцінки впливу масонів на наше сьогодення, то тут часто впадають у крайнощі – або заявляють, що вони не мають жодного впливу на події, або захопили владу над світом. Цікаво зазначити, що багато сект роздувають істерію докола так званої всесвітньої масонської змови. При цьому часто у просуванні цієї змови звинувачують євреїв. Варто зауважити, що більшість ідеологів масонерії ворожо ставилися не лише до християнства, а й до юдаїзму, вбачаючи в них ідеологічних супротивників. Тому такі звинувачення безпідставні.

(Далі, у наступному числі «Меті»)

Як розмовляти зі «свідками Єгови»

(Закінчення, початок – у попередньому числі «Мети»)

ДЕКІЛЬКА ФАКТІВ ПРО САМУ ОРГАНІЗАЦІЮ «СВІДКІВ ЄГОВИ».

Істинна Христова Церква веде початок від Ісуса Христа. Святий апостол Петро висвятив своїх наступників покладанням рук, ті, своєю чергою, – своїх наступників, і так аж до наших днів. Це береже цілісність істинної Церкви. А якщо якийсь Чарльз Рассел зненацька оголосив, що він – глава Церкви, то, як то кажуть, «вибачте мені». Цієї секти ніхто ніде до цього не чув. У жодному творі чи архіві ви про них не прочитаєте. Якщо інквізиція була така погана, то чому єговісти не виступили проти неї? Та тому, що такої секти тоді ще не існувало!

Правда, на це самі єговісти вишукують у Біблії слова про «свідків Єгови». Звичайно, що то не про них, бо ніхто ніде такої секти до Чарльза Рассела не знав. Це те саме, що я засную секту «Дванадцятьох апостолів» і всім буду показувати в Біблії згадку про 12 апостолів: мовляв, дивіться, це про нашу організацію Святе Письмо пише. Але багато людей на цей простий прийом, попадаються.

СТРАШИЛКИ ПРО КІНЕЦЬ СВІТУ

Якби вони читали Біблію повністю, то знали би, що дати кінця світу не знає ніхто, навіть Син, а тільки Бог-Отець. А скільки разів вони вже призначали кінець світу за свою нетривалу історію! Зокрема, їхні провідники «призначали» кінець світу на 1914, 1925, 1931, 1941, 1942, 1975 роки. Але, як бачимо, кінець світу не настав. «Коли пророк промовив в ім'я Господнє, а його слово не збулось і не справдилося – то це слово не від Господа; самовільно відважився пророк говорити: ти його не бійся» (Втор. 18, 22).

НЕ ВВАЖАЮТЬ ПРЕЧИСТУ ДІВУ МАРІЮ МАТРІ'Ю БОЖОЮ.

Зверніть увагу на такий вірш: «І як тільки Єлисавета почула привітання Маріїне, то скинулось дитя в утробі її. І сповнилась Духа Святого Єлисавета, і озвалась голосно і сказала: Благословенна Ти між жонами, і благословен плід утроби Твоїї. І відкіля мені се, що Мати Гос-

пода мого прийшла до мене? Бо як тільки дійшов голос привітання Твого до ушей моїх, то кинулось дитя з радості в утробі моїй. І блаженна, що увірувала, бо справдиться сказане їй від Господа. І сказала Марія: Величає душа Моя Господа, і зрадувався дух Мій в Бозі, Спасі Моїм, що Він зглянувся на смирення Раби своєї: бо з сього часу ублажатимуть Мене усі роди» (Лк. 1, 41-48).

руки на хворих – і ті будуть здорові» (Мк. 16, 15 18).

НЕ ВИЗНАЮТЬ ПРЕСВЯТУ ТРІЙЦЮ

Кажуть, що про Трійцю в Біблії немає згадки. Ну, не знаю, я знайшов, і довго не шукав: «Ідіть і христитесь всі народи в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа» (Мт. 28, 19).

ЛИЦЕМІРСТВО «СВІДКІВ ЄГОВИ»

Це підтверджує такий факт. Книгодрукування виникло не так давно, а сотні років до того книги писали вручну. Цим займалися монахи по монастирях. Уявіть собі – інколи на переписування однієї Біблії монах витрачав усе життя. А тепер, за останні 100-300 років, наплодились сотні «християнських» сект. Вони беруть готову Біблію, яку для нас протягом тисяч років писали богопосвячені особи, і на її підставі доводять, що традиційні Церкви – неістинні. Скажіть, будь ласка: це не лицемірство? А де вони були, коли переписувалась Біблія?

НАОСТАНОК НАПИШУ КОРОТКО, ЧИМ ЦЯ СЕКТА ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ ВІД ТРАДИЦІЙНИХ НА НАШИХ ЗЕМЛЯХ ЦЕРКОВ

Бо багато людей кажуть, що «вони також Богу моляться».

Свідки Єгови:

- не вважають Пречисту Діву Марію Матір'ю Божою;
- Ісус Христос – не Бог, а архангел;
- не вірять у Пресвяту Трійцю;
- Папа Римський для них антихрист;
- всі чуда святих – це витівки диявола;
- за померлих не моляться;
- не вірять, що людина має душу;
- хрест не поважають;
- не служать у війську;
- категорично проти переливання крові;
- у їхній Біблії «сатана» пишеться з великої букви, а «Бог» – із маленької;
- вірять, що Ісуса не розп'яли на хресті, а повісили на дереві;
- на вітання «Слава Ісусу Христу» відповідають «Добрий день», – та й багато іншого...

Павло ЛИС

Джерело:

<http://credo.pro/>

(Продовження, початок – на 14 стор.)

тниці, переносячи її далеко в майбутнє. За їхньою версією, після смерті розбійник не існував, бо безсмертної душі немає, але після встановлення раю на землі він буде знову покликаний до існування. Тому згаданий вірш у Біблії «свідків» звучить так: «По правді кажу тобі сьогодні: будеш зі Мною в раю». Буває, що розділовий знак становить дрібницю, але «диявол криється в деталях». У цьому разі пересування розділового знаку змінює сенс сказаного Христом. Вочевидь у грецькій мові Нового Завіту немає наших розділових знаків, тож теоретично можна прочитати так і так; проте конструкція вислову стає дивною.

7 ОБМАН – БОГ ЯК ПРОТИВНИК ПЕРЕЛИВАННЯ КРОВІ?

На завершення – це один «туман», якого напускають «свідки Єгови». Можна було би сприйняти це як нешкідливе дивацтво, якби не факт, що ця ідея призводить до численних трагедій. «Свідки Єгови» проголошують, що ті, хто споживає їжу, яка містить кров, як і ті, кому переливають кров, звершують гріх, рівний ідолопоклонству.

Фактом є, що Старий Завіт наказував утримуватися від споживання крові, що було пов'язане, серед іншого, з її жертвним значенням (див. Євр. 9, 7; 13, 11; пор. Лев. 17, 11). Кров та утримання від неї, як і її культова цінність, втратили своє значення з моменту пролиття жертвовної крові Ісуса (див. 1 Ів. 1, 7). Порада Якова, щоб не споживати їжі з кров'ю (див. Діян. 15, 20), дана християнам, обґрунтована виключно контактами зі сповідниками юдаїзму (див. Діян. 15, 21). Ішлося про неспокушування тих, які залишалися виключно при Старому Завіті (пор. 1 Кор. 10, 32). Так діяв св. Павло, який писав: «Я став як юдей для юдеїв, щоб юдеїв придбати» (1 Кор. 9, 20). У Діян. 15, 29 читаємо: «Добре зробите, коли будете берегтися цього», – а, отже, заборона споживати кров не була беззастережним наказом, а тільки вказівкою тактовної поведінки стосовно юдеїв. Однак у Святому Письмі також написано: «Їжте все, що на торговиці продається, нічого не розпитуючи заради сумління» (1 Кор. 10, 25), а та-кож: «Все, що Бог створив, – добре, і не слід нічого відкидати, коли його з подякою приймати, бо воно освячується словом Божим і молитвою» (1 Тим. 4, 4). Зрештою, «Царство Боже – це не справа того, що їсться і п'ється» (Рим. 14, 17).

Для «свідків Єгови» неспоживання їжі з кров'ю (класичний приклад – кров'яна ковбаса) має фундаментальне значення – хоча вони самі не практикують ритуального забивання тварин; але насправді складно зрозуміти, чому «Вартова башта» пов'язує споживання в їжу крові тварин із переливанням людської крові. Ісус навчав, що рятування людського життя має першість навіть над дотриманням шабату. Тим сумнішою є відмова від переливання крові тільки на підставі того, що у 1940 х роках така ідея прийшла до голови тодішньому керівнику «То-вариства Сторожової башти» Натану Кнорру.

Розмовляючи зі «свідками Єгови», ми повинні пам'ятати, що прості рядові члени цієї організації – це загалом люди, яких вона обдурила і якими маніпулює. Проте до них треба ставитися з повагою і проявляти любов до ближнього, а заодно робити собі іспит совісті, чи не сприяємо ми тому, що деякі католики воліли відійти до цієї секти (керованої якимось Директором), аніж перебувати в Церкві, заснованій Христом і керованій Наступником св. Петра.

Роман ЗАЙОНЦ – бібліст, демонолог, випускник Інституту біблійних наук Люблінського католицького університету.

Автор книжки «Сатана у Старому Завіті». Публікується головню в часописах «Egzorcysta», «List», «Biblia krok po kroku».

Джерело: CREDO

Євхаристійне чудо в Сокулці

Щодня на вітварях католицьких храмів усього світу відбувається найбільше можливе чудо: перетворення хліба і вина на справжнє Тіло і Кров Христа. Однак, коли ми приймаємо Причасття, ми можемо торкнутись його істинної природи лише нашою вірою, бо наші сенсори сприймають лише хліб і вино, які фізично не змінюються під час освячення. А що трапилось у польському місті Сокулка?

Це була неділя, 12 жовтня 2008 року, через два тижні після беатифікації слуги Божого о. Міхала Сопецька. Під час Служби Божої, що відправлялась на парафії св. Антонія в Сокулці, о 8.30 ранку освячена гостія випала з рук священика, коли він роздавав Причасття поблизу вітваря. Священик перервав процес причащення, підняв гостію і, відповідно до літургійних норм, поклав її у невелику посудину з водою – ту, що знаходиться біля дарохранильниці і в якій священик може помити руки після уділення св. Причасття. Очікувалось, що гостія розчиниться у воді, а згодом її відповідно утилізують.

Сестра Юлія Дубовска зі згромадження Євхаристійних сестер була відповідальною за захристію на парафії. Наприкінці богослуження, на прохання пароха о. Станіслава Гнедзейка, вона перелила воду з гостією в іншу посудину. Знаючи, що для того, щоб освячена гостія розчинилась, потрібно трохи часу, вона поклатла посудину в сейф парафіяльної захристії. Лише вона і парох мали ключі до сейфу.

Через тиждень, 19 жовтня, в Неділю Місій, коли парох запитав її, в якому стані перебуває гостія, сестра Юлія пішла до сейфу. Коли вона його відчинила, то відчула ніжний запах прісного хліба. Коли ж вона відкрила посудину, то побачила посередині гостію, яка була ще переважно неушкодженою, яскраво-червону пляму, схожу на пляму крові: живу частинку тіла. В той же час колір води не змінився.

Сестра одразу повідомила

священику, який покликав інших священиків з парафії та гостя-місіонера о. Ришарда Горовські. Усі вони були вражені побаченим.

Враховуючи важливість цієї події, вони нікому нічого не розповідали про неї; це була освячена гостія, яка, силою слів Христа на Тайній Вечері, була справді Його Тілом. З людської точки зору, на той момент було важко визначити, чи змінена форма гості була результатом органічного розвитку, хімічної реакції, а чи з якоїсь іншої причини.

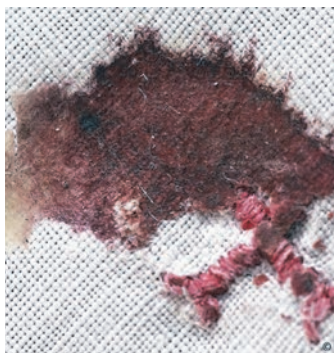
Вони невідкладно повідомили архієпископа-митрополита Білостока Едварда Озоровскі, який приїхав до Сокулки з канцлером та іншими представниками курії. Усі вони були глибоко зворушені тим, що побачили. Архієпископ наказав охороняти гостію, спостерігаючи, що відбуватиметься далі.

29 жовтня посудину з гостією перенесли до каплиці Божого Милосердя й помістили в дарохранильниці. Наступного дня, за рішенням архієпископа, гостію витягнули з води і помістили на шматок корпоралу, а потім знову заховали до дарохранильниці. Таким чином гостію зберігали три роки, аж поки 2 жовтня 2011 року урочисто не перенесли її до храму. Впродовж першого року все це зберігали в таємниці. В цей час церковнослужителі роздумували над тим, що робити, оскільки мали справу зі знаком від Бога, який слід було відчитати.

До середини січня 2009 року змінений фрагмент гостію природно висох та залишився схожим на пляму чи згусток крові; з того часу вигляд гостію не змінювався.

Того ж місяця архієпископ розпорядився провести гістопатологічне дослідження гостію. 30 березня він створив церковну комісію, яка мала вивчити це явище. Частинку зміненої гостію було відібрано для аналізу, який незалежно проводили двоє експертів – проф. Марія Собанець-Лотовска та проф. Станіслав Сулковскі – для того, щоби переконатись у достовірності результатів. Обоє професорів є гістопатологами Медичного університету Білостоку. Дослідження проводились у відділі патоморфології університету.

Робота спеціалістів відбувалась у відповідності до наукових норм та зобов'язань стосовно аналізу будь-яких наукових проблем, відповідно до вказівок Комітету наукової етики Польської академії наук. Усі дослідження ретельно описувались та фотографу-

вались. Завершену документацію передали Митрополічій курії Білостоку.

Коли зразки взяли для аналізу, то нерозчинена частина гостію виявилась вбудованою в тканину. Однак слід червоної крові був натільки ж чистим, як до і того. Ця трансформована частина гостію була сухою і крихкою, нерозривно переплетена з рештою фрагменту, що зберіг форму хліба. Взятого фрагменту гостію було достатньо для проведення усіх необхідних досліджень.

Результати обох незалежних досліджень були ідентичними. Дослідники встановили, що структура переміненого фрагменту гостію є ідентичною до міокарду (серцевої тканини) живої особи, що помирає. Структура волокон серцевого м'яза глибоко переплітається зі структурою хліба у спосіб, який неможливо досягнути людськими засобами, йдеться у заяві проф. Марії Собанець-Лотовскої.

Дослідження підтвердили, що до освяченої гостію не було додано якоїсь іншої субстанції; більше того, частина гостію набула форми серцевого м'яза особи, що близька до смерті. Таке явище природні науки пояснити не можуть. В той же час Церква навчає нас, що освячена гостія стає Тілом Христа силою Його слів на Тайній Вечері, які повторюють священик під час освячення на Літургії.

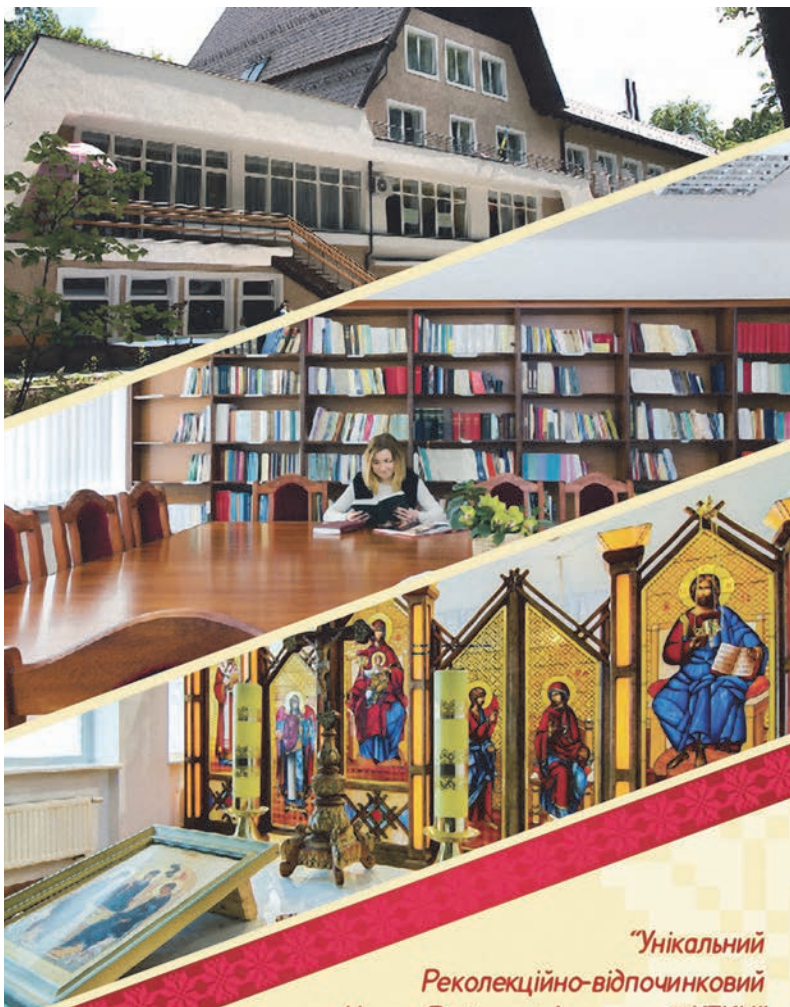
Результати гістопатологічного дослідження від 21 січня 2009 року були додані до справи, переданої Митрополічій курії Білостоку заявила: «Подія в Сокулці не противиться вірі Церкви, а, радше, вона підтверджує її. Церква завжди визнавала, що після слів освячення – силою Святого Духа – хліб перемінюється на Тіло Христа, а вино – на Його Кров. Крім цього, ця подія є запрошенням для усіх служителів Євхаристії роздавати Тіло Господнє з вірою та обережністю, а для вірних – приймати Його із поклонінням».

За матеріалами: aleteia.org

30-річчя священства – о. Андрій Удовенко (04.10)
30-річчя священства – о. Михайло Будник (10.10)
30-річчя священства – о. Іван Кушнірецький (18.10)
10-річчя священства – о. Любомир Гладюк (21.10)

70-річчя уродин – о. Роман Озимко (15.10)
65-річчя уродин – о. Петро Паньків (11.10)
60-річчя уродин – о. Богдан Когут (09.10)
55-річчя уродин – о. Михайло Моравський (11.10)

*“Унікальний
 Реколекційно-відпочинковий
 Центр Львівської Архидієпархії УГКЦ”*

Світлиця

Реколекційно-Відпочинковий Центр

Львів-Брюховичі,
 вул. Широка, 4

SVITLYCIA.ORG.UA | (380-32) 244-81-02

Свідоцтво про реєстрацію
 КВ 4266

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:

головний редактор:

о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,

літературний редактор

Святослав СМУК,

більше редактор і технічний редактор

Вячеслав Чижевський.

Відгуки та пропозиції надсилати на адресу:

площа св. Юра, 5, м. Львів,

Україна, 79000,

тел. +38(032) 233-40-73;

e-mail: meta.ugcc@gmail.com

meta_ugcc@ukr.net

http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
 Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____